Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 10 август 1973 йил, жума ● № 187 (15.661). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Тез ва соз қурайлик

Ўзбекистон ССР Қурилиш ва монтаж министрликлари ҳамда идораларининг 1973 йил 7 ойи ичида пудрат қурилиш-монтаж ишлари планини бажаришлари тўғрисида маълумот

(Биринчи стун — 7 ойлик планнинг бажарилиш проценти, иккинчи стун — июль ойи планининг бажарилиш проценти, учинчи стун — 1973 йил 7 ойлик планнинг бажарилиши 1972 йилнинг 7 ойидагига нисбатан процент ҳисобида).

— Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлиги	107	107	97
— Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	106	101,3	104
— «Узколхозстрой»	104	104	111
— Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	104	97	110
— Узглавводстрой»	104	95	117
— Қишлоқ қурилиши министрлиги	102	95	110
— «Главташкентсрой»	101	100,2	100,4
— Қурилиш министрлиги	96	90	108

Умуман республика бўйича 1973 йилнинг 7 ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан капитал маблағлар 14 процент кўп ўзлаштирилди ва қурилиш-монтаж ишлари 16 процент кўп бажарилди.

* * *

Қурилиш, монтаж министрликлари, идоралари, трестлари ва бошқармалари, шунингдек буюртмачилар учинчи кварталда ишга тушириладиган объектларда ва йилнинг биринчи ярмида ишга туширилмаган объектларда ишни кучайтириш, шу объектларни август ва сентябрь ойларида сўзсиз фойдаланишга топшириш юзасидан бутун чораларни кўришлари лозим. Минерал ўғитлар ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналар қурилишини жадаллаштиришга аввалгидек алоҳида эътибор бериш зарур.

ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Тошкентда тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон республика комитетининг иккинчи пленуми бўлиб ўтди. Тинчликсевар кучлар Жаҳон конгрессининг чақирилиши муносабати билан комитетнинг вазифалари кўриб чиқилди. Пленумда комитет раиси М. А. Зоидов доклад қилди.

Партия XXIV съезди белгилаб берган Тинчлик программасини муваффақиятли амалга ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётган КПСС Марказий Комитетига, унинг Сиёсий бюросига ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга жамоатчилик вакиллари қизғин ташаккур изҳор этдилар. Тинчликсевар кучлар Жаҳон конгресси халқаро кескинликни юмшатиш, халқлар бахт-саодати учун курашда янги муҳим босқич бўлиб қолади, деб тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон республика комитети республиканинг барча меҳнаткашлари номидан ишонч билдирди. (ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ ТАЪЛИМГА ЭЪТИБОР

КПСС Марказий Комитетининг пропаганда бўлими тармоқ бўлимлари билан биргаликда КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларга иқтисодий таълим беришни яхшилаш тўғрисида»ги қарорини министрликлар ва идоралар қандай бажараётганликлари тўғрисида кенгаш ўтказди.

Кенгаш қатнашчилари иқтисодий ўқиш системасида биринчи ўқув йилининг якунларини муҳокама қилдилар, меҳнаткашларнинг иқтисодий ўқишини ташкил этиш тажрибасини баҳам кўрдилар, КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил декабрь ва 1973 йил апрель Пленумлари қарорлари асосида иқтисодий таълим системаси ишини янада такомиллаштириш вазифаларини кўриб чиқдилар. Кенгаш ишида СССР ва РСФСР министрларининг ўринбосарлари, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, «Билим» жамияти, тармоқ касаба союзлари Марказий Комитетларининг ходимлари, бир қанча нашриётлар, журналлар, газеталар, марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг директорлари ҳамда бош редакторлари қатнашдилар.

Вобкент районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари 1040 гектар пахта майдонининг гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун ғўзаларни юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилмоқдалар. Айниқса, 45 центнерчи Файзи Нарзиев бошлиқ бригадада иш қизғин. Ҳозир улар ғўзаларни қондириб суғориб, сифатли культивация қилмоқдалар. Суратда: бригаданинг илғор механизаторлари (чапдан) А. Остонов ва С. Ҳамроевлар.

Б. Мўминов фотоси, (ЎзТАГ).

АВГУСТНИНГ ЖАНГОВАР ВАЗИФАЛАРИ

АВГУСТ—пахтачиликда ҳал қилувчи ой. Шу ойда ҳалол меҳнат қилиб мавжуд ҳосил нишоналарини тўла сақлаб қолсак, ҳосил ёнига ҳосил қўшсак, уни тезроқ етилтириб, очилтириб олсак, қон-қардош халқлар ўртасидаги интернационал бурчимизни шараф билан ўташга етадиган миқдорда «оқ олтин» етиштирган бўламиз. Пахтачиликни ривожлантириш Ўзбекистон партия ташкилотини бош йўлидир. Кўпчилик областлар, районлар, колхозлар ва совхозларда зиммага олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштириш учун кураш қизитиляпти. Буни қардош мусобақадошларимиз Озарбайжон, Туркманистон ва Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаларининг яқинда республикамизда бўлган вакиллари ҳам қониқиш билан қайд этдилар, айни кезда ғўза парваришида йўл қўйилаётган жиддий камчиликларни кўрсатиб ўтдилар.

Қорақалпоғистон Автоном республикаси меҳнаткашлари август ойи ғўза парваришини зўр уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар. Бутун куч, техника воситалари, резервлар 350 минг тонна пахта етиштириш, шундан 200 минг тоннасини машиналарда териб олиш, 108 минг тонналик шоли хирмони кўтаришга қаратилган. Карвонбоши область — андижонлик пахтакорлар тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ҳар қачонгидан кўп пахта тайёрлаш, шундан 360 минг тоннасини «зангори кема»ларда саранжомлаб олишга аҳд қилдилар. Бўз райони бўйича теримда қўл кучи ишлатмаслик чоралари кўриляпти. Областда зарбдор икки ойлик қизғин давом эттириляпти, август ойи охиригача бирорта колхозчи, совхоз ишчиси, трактор ва механизм пайкаллардан чиқмасдан ғўза парваришида фаол қатнашади, зарбдор суръат кўсаклар ёппасига очилгунча бўшаштирилмайди.

Самарқандлик пахтакорлар 500 минг тонналик маррани эгаллаш учун қизғин иш олиб бормоқдалар. Область колхозлари ва совхозларида ғўзаларини серҳосилли қилиш учун август ойининг охиригача камида икки марта комплекс парвариш ўтказиш, «шарбат»га қондириш тадбирлари амалга ошириляпти. Айни кезда чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш асосий вазифа қилиб қўйилди. 600 минг тонна хашак, 250 минг тонна сенаж тайёрлаш, область бўйича ҳар гектар ердан 60 центнердан маккажўхори дони олиш режалари амалга оширилмоқда. Сирдарё областида ғўза парвариши кучайтириляпти, техникани мавсумга тайёрлаш меёрига етказиляпти.

Қашқадарёнинг Кўриқ райони — ульяновлик пахтакорлар ҳосил чўғини ҳисобга олиб, дастлабки мажбуриятини қайта кўриб чиқдилар ва 60 минг тонна ўрнига 75 минг тонна пахта етиштиришга азму қарор қилдилар. Бу ерда 360 терим машинаси икки сменада ишлатилади, бункерлардан 45 минг тонна пахта тўкилади. Оққўрғон райони пахтакорлари 100 минг тонналик хирмонни эгаллаш, Қува райони меҳнаткашлари ҳосилдорликни район бўйича 35 центнерга чиқаришга қатъий аҳд қилдилар, ғўза парвариши шунга яраша ташкил этиляпти. Жарқўрғон районида ингичка толали пахтадан юқори ҳосил етиштириш кўзда тутиляпти. Районнинг «Қизил Октябрь» колхози, «Сурхон» совхози гектаридан 50 центнердан ипак пахта хирмони кўтаради.

Боғот районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Дўсов раислик қилаётган Нариманов номли колхоз пахтакорлари ҳар гектар ердан 45 центнер ўрнига 47 центнердан ҳосил етиштиришга сўз бердилар. Хўжаликда гўшт етиштириш ҳар йили юз тонна кўпайтирилади. Бунга пахта-беда алмашлаб экишни кенг жорий этиш йўли билан эришилади. Поп районидаги Ленин номли колхоз, Навоий районидаги «Нарпай» совхози пахтакорлари «оқ олтин» етиштириш бўйича беш йиллик планларни тўрт йилда адо этиш, хусусан бу йил ҳосилдорликни кескин кўтариш билан йиғим-теримни тез ва соз ўтказиш тарбирларини белгилаб чиқди. Республикамизнинг деярли ҳамма жойида ғўза парвариши зўр кўтаринки руҳ билан кучайтириляпти дейишга асос бор, кўсакларнинг ўтган йилдагидан 15-16 кун олдин пишиб етилиши ҳам бундан далолат беряпти.

Лекин бундан ҳам каттароқ муваффақиятларга эришмоғимиз учун ҳали кўп иш қилишимиз керак. Давлатимиз ўғит, хилма-хил машиналар, комбайнлар хусусан «зангори кема»ларни ҳар қачонгидан кўп етказиб берди, пахтанинг Тошкент навлари чигити катта майдонларга экилди, ингичка толали пахтанинг янги навлари яратилди. Пахта-беда алмашлаб экиш яхши йўлга қўйилди. Механизатор кадрларнинг янги армияси камолга етказилди. Ана шу имкониятлардан самарали фойдаланиб, бу йил республикамиз бўйича пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 30 центнерга етказиш ўзбек диёри меҳнат аҳлининг муқаддас бурчидир.

Август ойида ғоят тадбиркорлик билан иш тутиш, резервларни ҳаракатга келтириш йўли билан камҳосилли ғўзаларни юқори ҳосилли ғўзалар даражасига етказиб олиш керак. Бу ойда беғамлик, бепарволик қилиш қимматга тушади, ҳосил қўлдан бой бериб қўйилади. Бунга йўл қўймаслик учун қалбида виждони, билагида кучи бор ҳар бир киши, техника воситаларининг ҳаммаси ғўза парваришида қатнаштирилмоғи лозим. Ҳар бир пайкалнинг ғўзаси чуқур культивация қилинсин, «шарбат»га қондирилсин.

Ғўзаларни оби тобида мунтазам суғориб бориш бутун халқ, партия, жамоатчилик ишидир. Бу муҳим ишдан ҳеч ким четда турмаслиги, ҳар томчи сувга ҳосил чўғини ошириш манбаи деб қарамоғи лозим. Сувчилар сони кўпайтирилсин, бу ишга энг тажрибали деҳқонлар қўйилсин, суғориш кеча-кундуз ўтказилсин, ғўзаларни устма-уст суғориб ғовлатиб юбориш ёки эътиборсизлик орқасида чанқатиб қўйиш ҳолларига қатъий барҳам берилсин. Сув камёблиги ҳақида нолишдан кўра, бор сувдан тежаб-тергаб фойдаланишни ташкил этиш партия, совет, комсомол ташкилотларининг муҳим бурчидир.

Культивация ўтказишни бутун чоралар билан кучайтириш, иш органларига тўсиқлар ўрнатиш зарур. Қатор оралари доимо майин ҳолда сақлангандагина ҳосил нишоналари тўкилмайди, гулларнинг кўсакларга айланиши тезлашади, ҳосилга ҳосил қўшилади. Ғўзалар ўсиб, ҳосил шохлари бир-бирига киришиб кетганини ҳисобга олиб, универсалчиларнинг кунлик нормасини қайта кўриб чиқиш, механизаторларнинг шахсий манфаатдорлигини оширишга қаратилган тадбирлар белгилаш керак. Чеканка ҳамма жойда тезкорлик билан тугалланиши лозим. Бу билан ҳосилдорликни 4-5 центнер оширишга, машина теримини намунали ўтказишга қулай шароит яратамиз.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари, хусусан кўсак қурти, ўргимчаккана тарқалмоқда. Унга қарши курашни бутун чоралар билан кучайтириш талаб этилади. Химизаторлар шу кунларда қўл аппаратлари, самолётлардан ғоят унумли фойдаланишда бош-қош бўлмоқлари зарур. Халқ меҳнати билан бунёдга келтирилаётган «оқ олтин»нинг бир мисқолини зараркунандаларга ем қилиб қўйишга ҳеч кимнинг ҳақи йўқ! Зараркунандаларни фақат ғўза қаторларини оралаш, синчков иш олиб бориш билангина аниқлаш мумкин. Мутахассисларнинг ўрни пахтазорларда!

Кўсакларни тезроқ очилтириб олиш учун мелиорация ишларини авж олдириш керак. Сизот сув нечоғли пастга туширилса, шўр камайтирилса, кўсакларнинг очилиши шунчалик тезлашади. Айни кезда дефолиация ўтказишга тайёргарлик ишларини тезда тугаллаш лозим.

Терим техникаси— пахта териш, кўсак узиш, кўрак чувиш машиналари, тўкилган пахтани терадиган агрегатлар ремонти ғоят тезкорлик билан тугалланиши, сифатга алоҳида эътибор берилиши керак, токи долзарб кунлар келганда аттанг деб қолинмасин. Машиналар группа усулида ишлатилиши, механизатор кадрлар сафи тўлдирилиши, кўчма устахоналар ташкил этилиши зарур. Сирдарё областидаги «Октябрь 50 йиллиги», «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида ўтган йили машиналар қувватидан самарали фойдаланиш ўрнига, терим охирида қўл кучига зўр берилиб консерваторлик ҳолларига йўл қўйилди. Ана шу нуқсонлар бу йил сира такрорланмаслиги керак.

Бу йил республикамиз бўйича ҳар куни 120—130 минг тонна пахта тайёрланади, кўпчилик хўжаликлар йиллик планнинг кунига 7-10 процент миқдорида пахта топширади, терим ҳар йилдагидан эрта бошланади. Пахта тозалаш заводлари, қабул пунктлари мавсумга шай бўлиши лозим.

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида она Ватанга 4 миллион 750 минг тонна пахта етказиб бериш республикамиз меҳнаткашларининг шон-шараф иши, интернационал бурчидир!

Ҳар биримиз зўр синовдан ўтамиз, меҳнатимизга пахтамизнинг миқдори, сифатига, машиналарда 2 ярим миллион тонна пахта териш ҳақидаги ваъдамизнинг бажарилишига қараб баҳо берилад..

Август ойида республикамиз меҳнат аҳли зудлик билан ҳал этиши, партия ташкилотлари омилкорлик билан амалга ошириши лозим бўлган қатор вазифалар турибди. 1973 йилда 70 минг гектар майдонда маккажўхори дони етиштирилди, уни тезроқ ўриб, янчиб олиш керак. Силос бостириш, дон тайёрлаш уруғлик жамғариш планларини бажариш — қонун! Келаси йили уруғлик маккажўхори майдонини 100 минг гектарга етказиш чоралари кўрилмоғи даркор. Гектаридан 100 центнер дон, 700-800 центнер кўкпоя, 200 центнер беда ҳосили олиш ҳақидаги мажбуриятларимизни сўзсиз бажарайлик!

Шоли ўрим-йиғимига пухта тараддуд кўриш керак, ўрим энг қисқа фурсатда ўтказилсин, бунинг учун шолипояларни бегона ўтлардан тозалаш, комбайнларни тахт қилиб қўйиш керак. Республикамиз бўйича гектаридан 55-60 центнердан шоли хирмони кўтаришга эришайлик!

Чорва моллар туёқ сонини кўпайтириш, қишловга етарли озуқа тайёрлашни таъминлаш партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, бутун жамоатчиликнинг муқаддас бурчидир. Ҳар бир хўжаликда озуқа тайёрлаш, давлатга сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш планларини бажариши шарт. Чорва биноларини ремонти тезда тугалланиши керак.

Сабзавоткорлар, боғбонлар етиштирилган мўлкўл маҳсулот ва меваларни юқори сорт билан аҳолига етказиб беришлари лозим. Чиқим, исрофгарчиликка бутунлай барҳам бериш керак.

Партия ташкилотлари меҳнаткашлар орасида оммавий-сиёсий ташкилий-тарбиявий ишларни кучайтиришлари, дала шийпонларини маданият ўчоғларига айлантиришлари, меҳнаткашларнинг куч-ғайратларини август ойи вазифаларини шараф билан адо этиб, пахта теримини уюшқоқлик билан бошлашга сафарбар этишлари керак.

Ҳамма — ғўза парваришига!

БИЗ—250 МИЛЛИОНМИЗ!

СССР аҳолисининг сони тўғрисида

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги марказий статистика бошқармасининг ахбороти

1973 йил 9 август куни СССР аҳолиси 250 миллион кишига етди.

Халқимиз бошига тушган урушларнинг оғир оқибатларига қарамай мамлакат аҳолиси 1913 йилдан 1973 йилгача салкам 90 миллион нафар кўпайди:

(Миллион киши)

	Жами аҳоли	Шаҳар аҳолиси	Қишлоқ аҳолиси	Эркаклар	Хотин-қизлар
1913 йилнинг охирида	159,2	28,5	130,7	79,1	80,1
1939 йилнинг охирида	194,1	63,1	131,0	93,0	101,1
1959 йил аҳоли рўйхатига мувофиқ 15 январгача	208,8	100,0	108,8	94,0	114,8
1970 йил аҳоли рўйхатига мувофиқ 15 январгача	241,7	136,0	105,7	111,4	130,3
1973 йил бошида	248,6	146,1	102,5	115,0	133,6

Шаҳар аҳолисининг ҳиссаси шу давр ичида 18 процентдан 59 процентга етди.

Шаҳар аҳолиси шаҳарлардаги табиий кўпайиш, қишлоқ пунктларини шаҳар пунктларига айлантириш ва саноат ишлаб чиқариши тез ривожланаётганлиги ҳамда қишлоқ хўжалигидаги меҳнат унумдорлиги ошаётганлиги сабабли аҳолининг қишлоқдан шаҳарга кўчиши ҳисобига ортмоқда.

Кейинги уруш натижасида эркаклар билан аёллар ўртасида вужудга келган нисбатсизлик текисланиб бормоқда. 46 ёшгача ва 46 ёшда бўлган хотин-қизлар 1959 йилда эркаклардан 7,4 миллион нафар кўп эди. 1973 йилда эса шу ёшлардаги эркаклар ва аёллар баббаравар бўлиб қолди.

1973 йил бошларида 207 миллион киши ёки мамлакат бутун аҳолисининг 83 проценти Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин туғилган кишилар эди.

СССРда ижтимоий ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлиги ўсиши асосида халқнинг турмуш даражаси мунтазам равишда ошмоқда. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар кейинги йигирма йил давомида тахминан уч баравар кўпайди. Маълумот ва маданият даражаси муттасил ошмоқда, совет кишиларига медицина хизмати кўрсатиш доимо яхшиланмоқда. Бизнинг мамлакатимизда оналикни давлат муҳофаза қилади ва рағбатлантиради. Революциядан аввалги даврга нисбатан СССР аҳолиси ўртасида ўлиш деярли 3.5 баравар, болалар ўртасида ўлиш 11 баравардан зиёд камайди, аҳолининг ўртача умри 32 ёшдан 70 ёшга етди.

250 миллионлик совет халқи КПСС XXIV съезди ўртага қўйган улуғвор вазифаларни муваффақиятли равишда амалга оширмоқда, бутун инсониятнинг порлоқ келажаги — коммунизмни комил ишонч билан қурмоқда.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

УРТОҚ Э. ХОНЕККЕР СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛДИ

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Хонеккер КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан дам олиш учун 8 августда Совет Иттифоқига келди. (ТАСС).

БИРДАМЛИК ТЕЛЕГРАММАСИ

Совет хотин-қизлари комитети Чили оналар миллий марказининг раҳбари Чили Президентининг рафиқаси Ортенсия Бусси де Альендега телеграмма юбориб, унда Чили халқининг реакция жиноий ҳаракатларига қарши олиб бораётган кураши билан астойдил бирдам эканликлари совет хотин-қизлари номидан изҳор этилади. Телеграммада чили халқининг ғалаба қозонишига ишонч билдирилади. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Корея Марказий телеграф агентлиги бош директорининг ўринбосари Ким Ян Сен бошчилигидаги ЦТАК ходимларининг бир группаси Ўзбекистонга келди. Делегация ТАССнинг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Корея Халқ Демократик Республикасидан келган меҳмонлар Ўзбекистон информация агентлигининг ва Ўзбекистон Журналистлар союзининг фаолияти билан танишдилар. Улар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилишларини кўздан кечирдилар. Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхозга сафар қилдилар.

КХДРдан келган журналистларни 9 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари П. Г. Анисимкин қабул қилди. Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда у республика экономикаси ва маданиятининг ривожи тўғрисида, Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишдаги муваффақиятлари ҳақида гапириб берди. (ЎзТАГ).

ТАЖРИБА УМУМЛАШТИРИЛДИ

Тошкент шаҳар партия комитети 9 августда «КПСС XXIV съезди ва оммавий-сиёсий ишларни янада такомиллаштириш соҳасида партия ташкилотларининг вазифалари» деган мавзуда илмий-амалий конференция ўтказди.

Шаҳар партия комитетининг секретари В. В. Барабаш асосий доклад қилди. Шундан кейин бир қанча партия ташкилотларининг раҳбарлари ахборот бериб, тўпланган тажрибани умумлаштирдилар. (ЎзТАГ).

ЭРОН БОШ МИНИСТРИНИНГ СОВЕТ ИТТИФОҚИДА БЎЛИШИ

Н. В. ПОДГОРНИЙ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 8 августда Кремлда Эрон Бош министри Амир Аббос Хувайдони қабул қилди.

Учрашув чоғида суҳбат бўлди. Суҳбат дўстона самимий вазиятда ўтди. Н. В .Подгорний ва Амир Аббос Хувайдо Совет Иттифоқи билан Эроннинг яхши қўшничилик муносабатларини янада мустаҳкамлашга ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтиришга интилишларини таъкидладилар

Суҳбатда Совет томонидан — СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козирев, Совет Иттифоқининг Эрондаги элчиси В. Я. Ерофеев қатнашди.

Эрон томонидан суҳбатда ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Аҳмад Мирфендерески, Эроннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Муҳаммад Ризо Амир Таймур, алоҳида вазифаларни бажарувчи элчи Парвиз Рожий қатнашди.

ЭРОН БОШ МИНИСТРИ МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турган Эрон Бош министри Амир Аббос Ҳувайдо 8 августда Москвадан Ригага жўнаб кетди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков, СССР министрлари Н. С. Патоличев, С. А. Оружев, Ф. Б. Якубовский, бошқа расмий кишилар Амир Аббос Ҳувайдони кузатиб қўйиш учун Эрон ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромига келишди.

Кузатиб қўйиш учун келганлар орасида Эроннинг СССРдаги элчихонаси дипломатик ходимлари бор эди.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди ҳамда Эрон ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

Амир Аббос Ҳувайдо А. Н. Косигин билан бирга совет жангчиларининг сафи олдидан ўтдилар.

Пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари аэродромга Эрон ҳукуматининг бошлиғини қизғин табриклаш учун келишган эди.

Эрон ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Аҳмад Мирфендерески, Эроннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Муҳаммад Ризо Амир Таймур, алоҳида вазифаларни бажарувчи элчи Парвиз Рожий, Эрон экономика министрининг ўринбосари Жавод Вафо, Эрон Бош министри маҳкамасининг бошлиғи Камбиз Парсай ва бошқа расмий кишилар бош министр билан бирга Ригага учиб кетишди.

СССР министри В. Д. Шашин, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козирев, Совет Иттифоқининг Эрондаги элчиси В. Я. Ерофеев Рига сафарида Амир Аббос Ҳувайдога ҳамроҳлик қиладилар.

* * *

Шу куни Эрон Бош министри Ригага келди. Эрон, СССР ва Латвия ССР давлат байроқлари билан безатилган аэропортда Амир Аббос Ҳувайдо ва унинг ҳамроҳларини Латвия ССР Министрлар Советининг Раиси Ю. Я. Рубэн, Латвия ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри В. М. Круминь ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Советлар мамлакатида

УЛКАН НЕФТЬ ТРАССАСИ

Александровское — Анжеро — Судженск нефть қувури қурувчиларининг ҳамда монтажчиларининг меҳнатда эришган катта ғалабаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан юксак баҳоланди.

Нефть қувурининг биринчи навбати қисқа муддатларда ётқизилди. Қувур Тайга, ботқоқликлар, ўнлаб дарёлар орқали ўтди. Қурувчилар ва монтажчилар, транспортчилар, дарёчилар — трассани қуришда қатнашган барча кишилар зарбдор суръат билан ишладилар. Обь дарёси бўйидаги узунлиги 800 километрдан зиёд бўлган пўлат нефть дарёси орқали мамлакатнинг шарқий районларига ҳозирдаёқ 22 миллион тонна Сибирь нефти ўтказилди.

Магистралда соатига 10 минг куб метр нефть чиқара оладиган насослар синаб кўрилди. Ёқилғини сақлаш учун Сибирда биринчи марта 20 минг куб метр нефть сиғадиган резервуарлар қурилди.

АТОМ ҚУВВАТИ

Нововоронеж шаҳрининг атом энергетиклари катта муваффақият қозондилар. Бу ерда янги — «ЛЭП-500» ишга туширилди. Ана шу нур ва қувват йўли орқали атом электр станцияси томонидан ишланган энергия мамлакатнинг марказий районларига юборила бошланди.

Янги линиянинг аҳамияти шу билангина чегараланмайди. СССР 50 йиллиги номли Нововоронеж атом электр станцияси шу билан тўла қувватда ишлай бошлади. Бу ердаги тўртта улкан блок бир ярим миллион киловатт қувват бера бошлади.

Дон бўйидаги мазкур атом гиганти фойдаланишга топширилгандан буён 20 миллиард киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқаришга муяссар бўлди. Нововоронеж атом электр станцияси ўн йил давомида шаҳар ва қишлоқларга 8 миллиард киловатт-соат электр қуввати етказиб берди.

ШИНА ЗАВОДЛАРИ УЧУН

Туладаги Шчекино синтетик толалар заводи энг ёш корхоналардан ҳисобланади. Заводда қисқа муддат ичида маҳсулотнинг турли-туман хиллари ўзлаштирилди. Кейинги ойларда Ярославль, Воронеж, Омск, Барнаулдаги шина заводларига кўплаб маҳсулот юборила бошланди. Йил бошидан буён корхона истеъмолчиларга шина тайёрлаш учун ишлатиладиган 220 минг метрдан ошиқ синтетик газлама юборди.

Заводда беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа авж олмоқда. Корхона цехларида ишлаётган илғор тўқувчилар меҳнатда тезкорлик усулларини кенг ўзлаштирмоқдалар.

Суратда: Шчекино синтетик толалар заводининг илғор ишчиларидан Раиса Рарова. У смена топшириғини ҳар доим 200 — 250 процентга етказиб бажармоқда.

И. Маслов фотоси. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИДАН

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўз Уставининг 19- ва 20-параграфларига мувофиқ шуни маълум қиладики, қуйидаги ихтисослар бўйича Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари (академиклар) ва мухбир аъзоларининг қуйидаги вакант ўринлари бор:

ФИЗИКА-МАТЕМАТИКА ФАНЛАРИ БЎЛИМИ

Математика (дифференциал тенглама) — ҳақиқий аъзолар —1, математика (ҳисоблаш математикаси) — мухбир аъзолар— 1, физика (атом ядроси ва космик нурлар физикаси, оптика) — мухбир аъзолари — 2.

МЕХАНИКА ВА БОШҚАРИШ ЖАРАЁНЛАРИ БЎЛИМИ

Ирригация ва мелиорация — мухбир аъзолар — 1.

ЕР ТЎҒРИСИДАГИ ФАНЛАР БЎЛИМИ

Геология (маъдан конлари) — ҳақиқий аъзолар — 1, геология — мухбир аъзолар — 1.

ХИМИЯ-ТЕХНОЛОГИЯ ФАНЛАРИ БЎЛИМИ

Химия (юқори молекулали бирикмалар химияси) — мухбир аъзолар — 1.

БИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ БЎЛИМИ

Медицина — ҳақиқий аъзолар — 1, медицина (хирургия) — мухбир аъзолар — 1, биология (цитология) — мухбир аъзолар — 1.

ЭКОНОМИКА, ФИЛОСОФИЯ ВА ЮРИДИК ФАНЛАР БЎЛИМИ

Экономика (социализм сиёсий иқтисоди) — ҳақиқий аъзолар —1, экономика (саноат экономикаси)— мухбир аъзолари — 1, философия (нокапиталистик тараққиёт йўли тўғрисидаги ленинча назария) — мухбир аъзолар — 1.

ТАРИХ, ТИЛШУНОСЛИК ВА АДАБИЕТШУНОСЛИК БЎЛИМИ

КПСС тарихи — мухбир аъзолар — 1, СССР тарихи (ҚҚАССР тарихи) — мухбир аъзолар —1, тилшунослик (диалектология) — ҳақиқий аъзолар — 1, адабиётшунослик (қорақалпоқ адабиёти) — ҳақиқий аъзолар — 1, адабиётшунослик (манбаъшунослик) — мухбир аъзолар — 1, адабиёт — мухбир аъзолар — 1, шарқшунослик (Ўрта Осиёнинг чет эл Шарқи билан иқтисодий ва маданий алоқалари тарихи) — мухбир аъзолар — 1.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Уставининг 14-параграфига мувофиқ ҳақиқий аъзоликка (академикликка) — фанни жуда катта илмий асарлари билан бойитган фан докторлари орасидан чиққан олимлар сайланадилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Уставининг 15-параграфига мувофиқ мухбир аъзоликка фанни жуда катта илмий асарлари билан бойитган фан докторлари орасидан чиққан олимлар сайланадилар.

Академия Уставининг 26-параграфига мувофиқ ҳақиқий аъзолар ва мухбир аъзоларининг асосий бурчи илмий-тадқиқотларни амалга ошириб фанни янги ютуқлар билан бойитишдан, етакчи илмий проблемаларни коллектив бўлиб ишлашни ташкил этишдан ва унга илмий раҳбарлик қилишдан иборат.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари ва мухбир аъзолари фан ютуқларини халқ хўжалигига жорий этишга ва улардан маданий қурилишда фойдаланишга актив ёрдам бермоқдалар; илмий кадрларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш борасида иш олиб бормоқдалар. Бинобарин, улар академия президиуми ва бўлимларининг топшириқларини бажаришга мажбурдирлар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолари ва мухбир аъзолари президиум қарорига мувофиқ шахсан улар томонидан амалга оширилаётган илмий ишларни текшириб кўриш учун академия президиуми томонидан шартлар қўйиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Уставининг 21-параграфига мувофиқ илмий муассасалар, жамоат ташкилотлари, илмий ходимлар ва илмий группалар мазкур хабар эълон қилингандан кейин бир ой давомида академия президиумига юқорида кўрсатилган ихтисослар бўйича ўзлари кўрсатган ҳақиқий аъзолари ва мухбирликка аъзоларнинг номзодлари исм ва фамилияларини, тегишли мотивларни президиумга ёзма равишда хабар қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

Ҳақиқий аъзоликка ва мухбир аъзоликка номзодлар кўрсатилаётганда қуйидаги ҳужжатларни қўшиб юбормоқ лозим. (уч нусхада): автобиография, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, илмий асарлар рўйхати; ҳамда уларнинг фан ва коммунистик қурилиш учун аҳамияти тўғрисида билдирилган фикрлар, номзоднинг характеристикаси ва унинг фотосурати. (9x12 сантиметр ҳажмда).

Юқорида кўрсатилган ҳужжатлардан биронтаси кўрсатилмаган тақдирда номзодлар рўйхатга олинмайди.

Барча материаллар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумига қуйидаги адрес бўйича юборилади: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 70.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИ ПРЕЗИДИУМИ.

БЕРУНИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

БИЛИМЛАР ХАЗИНАСИ

Феодал тузуми ва ислом дини ҳукмрон бўлган бир даврда яшаб, ижод этиш қанчалик оғир бўлмасин, Беруний бутун кучи ва ҳаётини илму-фан йўлида хизмат қилишга сарфлади ва қатор фанлардаги кашфиётлари билан ўз даврига нисбатан бир неча аср олға илгарилаб кетди.

Беруний ҳали ҳаёт чоғидаёқ ўз давридаги илм аҳли орасида устоз деган фахрли номни олишга сазовор бўлган эди.

Ҳозирги замон тадқиқотчилари — шарқшунослар, тарихчилар ва бошқа мутахассислар Беруний асарларидан уч-тўрттаси билан яқиндан танишгандан кейин унинг ҳақиқатан ҳам кишилик тарихидаги энг буюк олимлардан бири эканини бир оғиздан таъкидладилар. Берунийнинг «Осори боқия» ва «Ҳиндистон» номли китобларини биринчи бўлиб нашр этган Э. Захау уни араб тилида яратилган асарлар океанидан кўтарилиб турган мағрурона чўққига ўхшатади. Академик В. Р. Розен олимнинг «Ҳиндистон» асари ҳақида гапириб: «Шарқ ва Ғарбнинг қадимги ва Ўрта асрдаги бутун илмий адабиётида бунга тенг келадиган асар йўқ» дейди.

Беруний 362 ҳижрий йили зул-ҳижжа ойининг 2-сида (мелодий ҳисоби билан 973 йилнинг 4 сентябрида) Хоразмнинг қадимги пойтахти Кот шаҳрига яқин жойда дунёга келди.

Амударёнинг ўнг қирғоғига жойлашган Кот шаҳри X асрда Ўрта Осиёдаги йирик иқтисодий ва маданий марказлардан бири ҳисобланган.

Беруний ўз ватанида ўқиди, билимларини такомиллаштириб, буюк олим бўлиб етишди. У умрининг сўнгги йилларида ёзган «Сайдана» номли асарида ёшлик чоғларини эслаб, болаликданоқ табиатида билим олишга ҳаддан ташқари зўр иштиёқ бўлганлигини ёзади. Бошқа бир асарида эса, ўзининг биринчи астрономик кузатишларини Кот шаҳрида 380 (990) йили, яъни ҳали 17 ёшга тўлмаган ўспиринлик чоғидаёқ ўтказганлигини хотирлайди. Илмий кузатишлар учун керак бўлган асбобларни кўпинча унинг ўзи ясар эди.

Ёш олим астрономия, математика ва физика каби аниқ фанларга кўпроқ қизиқарди.

Бироқ, Беруний аниқ фанлар билангина чекланиб қолмади. Фаннинг бошқа соҳаларини ҳам мукаммал эгаллашга ҳаракат қилди. Жумладан, у турли тилларни ўрганишга алоҳида аҳамият берди. Беруний учун она тили — Хоразм тили эди. Аммо у ўз асарларини ўша даврда бутун Яқин ва Ўрта Шарқда умумий илмий тил ҳисобланган араб тилида ёзди. У форс тилини мукаммал эгаллайди Суғд тилини ҳам ўрганади. Кейинчалик, 45 ёшларга яқинлашиб қолганда қадимги ҳинд тили — санскрит билан шуғуллана бошлайди ва уни тўла эгаллаб олади. Беруний ўзининг «Сайдана» асарида дорилик моддаларининг номларини 31 тил ва лаҳжада келтиради.

995 йилга келиб Ўрта Осиёда, жумладан Хоразмда муҳим сиёсий воқеалар юз беради. Қорахонийларнинг сиртдан берган зарбалари ва айрим вилоят ҳокимларининг мустақиллик учун курашлари сомонийлар давлатини кучли ларзага солади ва оқибатда унинг йиқилишига олиб келади. Бу ҳодиса сомонийларга тобе бўлган Хоразмда ҳам акс-садо берди.

Кот шаҳрида олдинги Хоразмшоҳ саройига яқин бўлган Берунийни ватанини ташлаб кетишга ва маълум муддат муҳожирликда яшашга мажбур бўлади. У 995 йилда Хоразмдан чиқиб, Теҳроннинг жануб томонида жойлашган қадимий Рай шаҳрига келади. Эндигина 22 ёшга кирган ёш олим бегона шаҳарда кўп қийинчиликларга дуч келади ва ҳатто моддий жиҳатдан ҳам анча танглиқда яшайди.

Ўзини Хоразмшоҳ деб эълон қилган Маъмун ибн Муҳаммад (997 йили) вафот этади. Эҳтимол, шунинг учун бўлса керак, Беруний қисқа муддатга яна ўз ватани — Котга қайтиб келади. Унинг Ибн Сино билан ёзма илмий мунозаралари тахминан мана шу 997-йилга тўғри келади. Беруний бухоролик Ибн Синога табиат фалсафаси ва физиканинг айрим масалалари юзасидан саволлар ёзиб юборади. Ибн Синонинг унга берган жавоблари, кейин бу жавобларга Беруний томонидан билдирилган эътирозлар — ҳаммаси бир рисола шаклида бизгача етиб келган ва нашр этилган.

Орадан кўп ўтмай, тахминан 998 йили Каспий денгизининг шарқи-жанубига жойлашган Гургон вилоятининг амири Қобус ибн Вашмгир (ёки Вушмагир) Берунийни ўз саройига таклиф этади.

Беруний ўз илмий ишларига қулайроқ шароит яратиш мақсадида бўлса керак, Гургонга келади. Кейинги тадқиқотлардан маълум бўлишича, Беруний Гургонда 1004 йилгача яшаган. Шу муддат ичида у ўзининг дастлабки йирик асарларидан бири «Қадимги асрлардан қолган ёдгорликлар»ни яратади ва уни Қобусга бағишлайди. Бироқ, бу ёш олимнинг биринчи асари эмас эди. шу «Ёдгорликлар»нинг ўзида Беруний бундан олдин ёзган тўртта асарини эслатиб ўтади. Булардан бири «Оқ кийинганлар ва қарматийлар тарихи» деб аталган ва Ўрта Осиёдаги халқ қўзғолонлари ҳақида жуда муҳим маълумотларни баён қилган. Афсуски, у асарлар йўқолиб кетган. «Ёдгорликлар» эса бизгача етиб келган ва бир неча тилларда, шу жумладан ўзбек ва рус тилларида ҳам нашр этилган.

Ҳозирги замон фанида «Хронология» номи билан машҳур бўлган бу асар, академик И. Ю. Крачковскийнинг таъбири билан айтганда, то шу кунгача бутун Яқин Шарқ адабиётида тенги йўқ китоб бўлиб қолмоқда. Беруний китобда ўзига маълум бўлган барча халқларнинг йил ҳисоблари ва байрамларини батафсил таърифлаб беради. Бу билан кифояланмасдан, бир халқ йил ҳисобини иккинчи бир халқ йил ҳисобига айлантириш усулларини ишлаб чиқади.

Пойтахтни Котдан Гурганж (Урганч)га кўчирган янги Хоразмшоҳ Али ибн Маъмун (998-1009) нинг таклифига биноан бўлса керак, Беруний 1004 йили ўз ватани — Хоразмга қайтади.

Бироқ унинг шу даврда Хоразмда олиб борган илмий ишлари ҳақида тўлиқ маълумотга эга эмасмиз. Олим асарларидаги айрим фактлар шуни кўрсатадики, у 1016 йилгача Хоразмда бир неча бор астрономик кузатишлар ўтказган. Бу кузатишлардан кўзда тутилган мақсад, жумладан, Гурганж шаҳрининг жуғрофий кенглигини аниқлаш бўлган. Беруний «Куёш ҳаракатини аниқлаш йўли» деб аталган китобини ҳам 1016 йили Хоразмда ёзган.

Беруний шоҳ хазинасидаги хилма-хил қимматбаҳо тошлар ва металлардан тажриба учун фойдаланган. Натижада у ўзининг солиштирма оғирлик масаласига бағишлаган ажойиб рисоласини тасниф этади. Турли минералларнинг солиштирма оғирликларини ниҳоятда аниқлик билан ўлчаганлиги ҳамда шу ўлчовлардан минералларни аниқлаш ва классификация қилиш учун фойдаланганлиги хоразмлик буюк олимнинг физика ва минералогия фани олдидаги катта хизматларидан ҳисобланади. Қатор қаттиқ ва суюқ жисмларнинг Беруний топган солиштирма оғирликлари ҳозирги замон фани аниқлаган ўлчовлардан асло фарқ қилмаслиги кишини ҳайратга солади.

Берунийнинг Ғазнада ёзилган ва бизгача етиб келган асарларининг биринчиси «Таҳдид ниҳоёт ал-амокин ли-тасҳиҳ масофот ал-масокин» («Масканлар орасидаги масофаларни аниқлаш учун жойларнинг чегараларини белгилаш») деб аталувчи китобидир. Ҳозирги кунда фанда қисқа қилиб «Геодезия» номи билан юритиладиган бу асар 23 ражаб 416 ҳижрий йилида (20-IX-1025) ёзиб тугатилган. Унинг ягона нусхаси сақланиб қолган. Истамбулда сақланувчи бу қўлёзмани бир вақтлар Берунийнинг ўз қўли билан битилган асл нусха деб ҳисоблашар эди. Аммо кейинги тадқиқотлар бу фикрнинг тўғри эмаслигини кўрсатди. Шундай бўлса ҳам, китоб муаллиф ҳаёт чоғида кўчирилганлиги шубҳасиз. Беруний мана шу асари билан геодезияни мустақил фан даражасига кўтарди.

Берунийнинг бизгача етиб келган бундан кейинги асари 420 (1029) йили ёзилган бўлиб, «ат-Тафҳим ли-авоил синоат ат-танжим» («Илми нужумдан бошлангич маълумотларни англатиш») деб аталади. Номидан бу китоб Ўрта асрларда анчагина ривож топган астрологияга бағишланган бўлса ҳам, мазмун жиҳатидан анча кенг. Уни арифметика, геометрия, астрономия, география ва хронология каби фанлардан дастлабки тушунча берувчи дарслик деса бўлади.

Беруний бир неча бор Ҳиндистоннинг шимоли-ғарбий вилоятларига, Қобул ва Панжоб дарёлари водийси бўйлаб кўп марта сафар қилган. Аммо унинг бу ерларда қачон ва қанча муддат бўлганлиги ҳақида аниқ маълумотлар йўқ. «Сайдана»даги айрим хабарлардан Берунийнинг Кашмир тоғларигача ҳам борганлиги англашилади. Беруний Ҳиндистоннинг табиатини, халқларининг тарихини, урф-одати, диний ақидалари, фалсафасини, адабиёти ва илмини 13 йил давомида чуқур ўрганиб, ўзининг 80 бобдан иборат машҳур «Ҳиндистон» асарини яратди. 1030 йили т..галланган бу асарнинг тўла номи «Таҳқиқ мо ли-л-Ҳинд мин мақула мақбула фи-л-ақл-ав-м арзула» («Ҳиндларнинг ақлга сиғадиган ёки сиғмайдиган таълимотларининг ҳақиқатини аниқлаш») бўлиб, унинг бир нечта қўлёзмалари бизгача етиб келган. XIX асрнинг охирларига келиб бу китобнинг арабча матни ва инглизча таржимаси нашр этилган. Ғарб ва Шарқнинг йирик мутахассислари, шунингдек ҳозирги замон ҳинд олимлари унга жуда юксак баҳо бердилар ва ҳиндшунослик соҳасида яратилган асарлар орасида бунга тенглашадигани йўқлигини таъкидладилар.

Маҳмуднинг вафотидан кейин Ғазнавийлар тахтига Маҳмуднинг ўғли султон Масъуд (1030-1041) ўтиради ва бу воқеа Беруний ҳаётида кескин ўзгариш ясайди. Беруний ўзининг астрономия ва математикага оид энг йирик асарини Масъудга бағишлайди ва унга «ал-Қонун ал-Масъудий» («Масъуд қонуни») деб ном қўяди. Беруний бу китобида астрономия ва математика фанлари соҳасида ўзидан олдинги олимлар эришган ютуқларга якун ясаш билан бирга, ўзи ҳам бу фанларга жуда кўп янгиликлар киритди. Айниқса, унинг тригонометрия соҳасидаги ишлари муҳим аҳамиятга эга. Жумладан, у тузган тригонометрик жадваллар кўп асрларгача энг аниқ жадвал бўлиб қолди.

Беруний ҳаётининг сўнгги етти йили Масъуднинг ўғли султон Мавдуд (1041-1048 йиллар) даврига тўғри келади. Бу даврда ҳам олим самарали илмий ишларини тинмай давом эттирди ва бир неча йирик асарларини яратди. Шулардан бири «ал-Жамоҳир фи маърифат ал-жавоҳир» («Жавоҳирларни билиш учун маълумотлар тўплами») деб аталиб, қимматбаҳо минераллар ва металларга бағишланган. Шунинг учун ҳам бу асарни ҳозир «Минералогия» деб юритилади. Бунда Беруний минералларни туркумларга ажратишда уларнинг солиштирма оғирликларини асос қилиб олганки, бу олимнинг минералогия фани тарихидаги катта хизматларидан бирудир. Бундан ташқари, у қимматли тошларни ишлаш ва пардозлаш, уларнинг рангларини чиройли қилиш усуллари ҳақида ҳам муфассал маълумот беради. Маъданлар чиқариладиган жойларни ҳам доимо кўрсатади. Шу муносабат билан у Ўрта Осиёдаги конларга алоҳида эътибор берадики, Берунийнинг бу хил маълумотлари бизда кончилик тарихи нуқтаи назаридан ниҳоятда қимматлидир.

Берунийнинг энг сўнгги асари доришуносликка бағишланган бўлиб, «Китоб ас-сайдана фи-т-тибб» («Табобатда доришунослик») деб аталади. Уни олим жуда кексайиб қолган чоғида ёзишга киришади ва узил-кесил таҳрирдан чиқаришга улгурмай вафот этади. «Сайдана»нинг дунё бўйича фақат нуқсонли битта қўлёзма нусхаси сақланиб қолган ва у ҳам нашр этилмаган. Бу китоб Шарқ мамлакатлари, жумладан Ўрта Осиёда доришунослик (фармакогнозия) тарихида алоҳида ўрин тутувчи муҳим бир асардир. Бу нарса Берунийнинг Ўрта Осиёда фармакогнозия илмига асос солувчилардан бири деб ҳисоблашга имкон беради. Умуман, «Сайдана» Берунийнинг доришунослик ва табобатдан ташқари ботаника, зоология, филология, география каби бошқа фанларга ҳам қўшган ҳиссаси жуда салмоқли бўлганини кўрсатади.

Беруний 427 ҳижрий йилининг охирида (1036 йилнинг октябрида) 63 ёшда эканида ўз асарларининг рўйхатини тузган эди. Шу рўйхат бўйича олимнинг ўша вақтгача ёзган асарлари 106 та бўлган. Аммо ундан кейин Беруний яна 12 йил яшаб, қатор янги асарлар яратди. Шуларнинг ҳаммасини ҳисобга олганда унинг жами асарлари сони 150 тага боради. Шулардан 70 таси астрономияга, 20 таси математикага, 12 таси география ва геодезияга, тўрттаси картографияга, учтаси оби-ҳаво масалаларига, уч таси минералогияга, биттаси физикага, биттаси доришуносликка, 15 таси тарих ва этнографияга, тўрттаси фалсафага ва 18 таси адабиётга бағишланган. Афсуски, буларнинг кўпи йўқолиб кетган бўлиб, фақат 30 тачасигина бизгача етиб келган. Аммо шу сақланиб қолган асарларнинг ўзи ҳам инсоният маданияти хазинасига қўшилган йирик ва бебаҳо ҳиссадир.

У. КАРИМОВ,
Ўзбекистон ССР Беруний номидаги Давлат мукофоти лауреати, филология фанлари доктори.

АХБОРОТ

АНДИЖОН

«МОВИЙ ОСМОН»

Шаҳарнинг Боғишамол оромгоҳида очилган янги кафега «Мовий осмон» номи берилди. Кафе-ошхонанинг икки зали бор. Улардан бирида зиёфатлар, студент-ёшларнинг кечалари, меҳнат ветеранларини пенсияга узатиш маросимлари тантанали ўтказилади. Иккинчи зал эса оромгоҳга келганлар хизматида. Бу кўркам бинони область матлубот союзининг механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қисқа муддат — уч ойда қуриб битказди.

ҚИШИН-ЁЗИН

Микрорайон аҳолиси учун табиат ноз-неъматлари билан савдо қилувчи янги магазин ишга туширилди. Магазин қошида ўн тоннадан зиёд турли хилдаги мева сақлайдиган музхона бор. Бу шаҳарликларга мазкур магазин хизматидан қишин-ёзин фойдаланиш имконини яратади.

ЯНГИ ТЕХНИКУМ

Марҳамат райони марказида зооветеринария техникуми очилди. Бу билим ўчоғида ўрта малакали зоотехник ва ветеринария фельдшерлари тайёрлаш кўзда тутилган. Ўқув юртига студентлар қабул қилиш бошлаб юборилди.

ЙЎЛЛАНМА

Бу йил Андижондаги билим юртларини 4293 йигит-қиз битириб чиқди. Улар қишлоқ хўжалигига, саноат корхоналарида меҳнат қилишга, қурилишга, маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига йўлланма олдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

АҲДИМ — 300 тонна

1973 йил ҳамма касб эгалари сингари биз, механизаторлар учун ҳам катта синов йилидир. Ҳар биримизнинг меҳнатимизга етиштирган пахтамизнинг чўғи, бункердан тўккан дурдонамизнинг миқдори, зиммага олган мажбуриятимизни бажаришимизга қараб баҳо берилади. Республикамиз бўйича машиналарда камида 2 миллион 500 минг тонна пахта териб берсак, механизаторлик касбимизни шарафлаган бўламиз.

Машина терими планини ўринламоқ учун, аввало, ҳамма майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштирмоқ лозим. Машина серҳосилли участкаларда яхши ишлайди, меҳнат унумдорлиги юқори бўлади. Шу жиҳатдан олганда пахтакор деҳқонларимиз ҳозир энг долзарб кунларни бошдан кечирмоқдалар. Ғўзалар қийғос ҳосил тўпляпти, кўсаклар тўлишяпти. Саноқли кунлардан кейин пахта терими бошланади. Кузда баракали хирмонга ғалаба байроғи тикмоқ учун кунларни тунларга улаб меҳнат қилмоғимиз керак. Вазият шуни талаб этяпти.

Мен 25 йилдан буён трактор минаман, пахта териш машинасини бошқара бошлаганимга ҳам кўп бўлди. Ўтган йили «Ўзбекистон» маркали машинада 230 тонна пахта тердим. Умуман 6.300 сўм даромад олдим. Тажриба шуни кўрсатдики, август ойида астойдил меҳнат қилиб июль ойида тўпланган ҳосил нишоналари сақлаб қолинса, ҳосил ёнига ҳосил қўшилса машина терими планини бажаришга мустаҳкам замин яратилади. Ҳар туп ғўзада 15-16 ҳосил шохи бунёдга келтирилса, кўсаклар сони 25-26 тага етказилса пахта тайёрлаш плани ҳам, машина терими топшириғи ҳам сўзсиз адо этилади. Лекин бунда кўсакларни эртароқ очилтириб олиш чорасини кўриш керак.

Бунинг учун нималар қилиш зарур? Ғўза парваришини август ойининг охиригача, ҳатто сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида ҳам қизғин давом эттириш лозим. Ғўза тупларидаги кўсакларнинг асосий қисми очилганда терим бошланади. Лекин ундан олдин баргини тўла тўктириш керак. Одатда агротехниканинг бу муҳим тадбири ҳар туп ғўзада 4-5 та кўсак очилганда амалга оширилади. Шунгача заҳарли химикатларни шайлаб қўйиш керак. Ҳар йили турли сабаблар билан дефолиация ё кечикиб, ёки сифатсиз ўтказилади. Натижада яна такрор қўшимча меҳнат сарфланади. Биз бу йил август ойида ҳамма майдонларда икки марта, ғўзаларнинг ўсиш ва ривожланиши суст майдонларда уч марта комплекс парвариш ўтказишга қарор қилдик. Ҳар биримиз зиммамизга конкрет мажбурият олдик. Масалан, мен ҳар куни ўртача 8 гектар ернинг ғўзаларини сифатли культивация қиламан. Сувчилар, кетмончилар, химизаторлар ҳам ана шундай мажбурият олишди.

Кейинги кунларда ҳаво яна исиб кетди, ғўзаларнинг сувга бўлган талаби ошди. Колхоз правленияси вазиятни ҳисобга олиб сувчилар сонини кўпайтирди, хусусан, тунги сувчиларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароитларни яратиб берди. Сувчилар зиммасига олган мажбуриятини бажариб, сўзининг устидан чиқяпти. Бундай кезда биз, механизаторлар ғоят унумли ишлашимиз, вақтида культивация ўтказиб, тупроқ қатламида намни тўла сақлаб қолишимиз керак. Нам камайса ғўзалар шона ва гулларини тўкиб юборади, кўсакларнинг етилиши кечикади. Бунга йўл қўймаслигимиз керак.

Сирдарёлик машҳур механизатор Аҳмаджон Валиев республикамизнинг барча механизаторларига қарата ёзган хатида август ойини ҳосилга-ҳосил қўшиш ойи деб эълон қилайлик, ҳар биримиз бир кунда уч кунлик ишни бажарайлик деди. Ундан ташқари устоз механизаторлар ўзларига садоқатли шогирдлар тайёрласин деди. Бу фикрларга тўла қўшиламиз. Август ойида колхозимиз бўйича биронта трактор ёки механизатор пахтазордан четга чиқмайди, ҳар ким бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлайди. Ҳар туп ғўзада мажбуриятни бемалол қоплайдиган даражада ҳосил тўплаганимиздан кейингина пухта тараддуд билан теримни бошлаймиз. Мен укам Солижон Қўчқоров, Низомжон Қўзиев, Аъзам Топиволдиев, Мамадали Султонов каби механизатор шогирдларим билан фахрланаман. Улар ғўза парваришида фаол қатнашяпти, айни кезда терим машиналарини ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйишди.

Биз устоз ва шогирдлар бу йил мусобақалашиб ишламоқдамиз. Кунлик ғўза парвариши графигини ошириб бажариш билан машина теримини тез ва соз ўтказиш йўллари ҳақида маслаҳатлашяпмиз. Механизаторларимиз ҳоли қудрат мажбурият қабул қилишяпти. Шуниси қувончлики, бу йил колхозимиз бўйича 120 тоннадан кам пахта терадиган биронта механизатор бўлмайди. Биз бу борада бой тажрибамизни ёшларга қунт билан ўргатамиз. Ўзим Аҳмаджон Валиевнинг чақириғига қўшилиб, мавсумда 300 тонна пахта териш мажбуриятини қабул қилдим. Бутун куч-ғайратимни олган мажбуриятимни бажаришга сарф этаман. Колхозимиз бўйича гектаридан 40 центнердан пахта етиштирамиз.

Мирзаали ҚЎЧҚОРОВ,
Фарғона область, Ленинград районидаги Охунбобоев номли колхоз механизатори.

Олмалиқ химиявий уй-рўзғор буюмлари заводида 20 турдан ортиқ маҳсулотлар ишлаб чиқариляпти. Суратда: суюқ-кир ювиш воситалари цехининг смена мастери Татьяна Шкандило иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЛАББАЙ ХЎЖАЙИН!»

Газетамизнинг 20 май сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетон юзасидан Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигидан қуйидаги жавоб олинди:

Текшириш ўтказилганида фельетонда келтирилган фактлар тасдиқланди. Текшириш натижалари махсус чақирилган кенгашда Сурхондарё область автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш бошқармаси раҳбарларининг иштирокида муҳокама қилинди. Ишлаб чиқариш плани муттасил бажарилмай келаётгани, омборхоналарда ҳисоб-китоб ишлари яхши йўлга қўйилмагани, моддий бойликларнинг сақланиши таъминланмагани, техника хизмати кўрсатиш станцияси фаолияти устидан контроллик қилмагани учун Термиз шаҳар техника хизмати кўрсатиш станциясининг бошлиғи Т. Хўжақулов вазифасидан бўшатилди. Область бошқармасининг бошлиғи Х. Тўлагановга эса маъмурий чора кўрилди.

Сурхондарё область бошқармаси фаолиятини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди

●

«Ниҳолларга эътибор шуми?»

Газетамизнинг 28 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган мақолага Бухоро область партия комитетидан қуйидагича жавоб олинди:

Мақола Қоракўл район партия комитети бюросида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Мактабгача тарбия муассасалари фаолиятига етарли эътибор бермаганликлари ва камчиликларга йўл қўйганликлари учун «Искра» колхозининг раиси Бобоев ва партия комитетининг секретари Чорневлар қаттиқ огоҳлантирилди. «Коммунизм», «Шарқ Юлдузи», Карл Маркс номли, Навоий номли колхозларнинг раҳбарлари ва Қоракўл қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи Эшонқуловга бу хўжаликларда болалар боқча ва яслилари қурилиши қониқарсиз олиб борилаётгани кўрсатиб ўтилди.

●

ЧОРА КЎРИЛДИ

Газетхон Т. Қурбонов редакцияга йўллаган хатида Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлими билет сотувчиси Б. Абдуллаевнинг нотўғри хатти-ҳаракатлари ва пассажирлар ташиш поезди проводниги Ш. Тошматовнинг қўли эгрилиги тўғрисида хабар берган эди.

Редакция текшириш учун юборган ушбу хатга Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлимидан жавоб келди. Унда маълум қилинишича, хатда келтирилган фактлар асосан тўғри. Пассажирларга хизмат кўрсатишда хатога йўл қўйганликлари учун кассир Б. Абдуллаев қаттиқ огоҳлантирилган. Проводник Ш. Тошматов эса пассажирлар ташишга алоқадор бўлмаган бошқа ишга ўтказилган.

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

ЎЗБОШИМЧАЛИК КУЧАЙМОҚДА

САНТЬЯГО, 8 август. (ТАСС). Чилидаги фашист ва ўтареакцион унсурлар кейинги кунларда жиноий террорчилик ишларини давом эттирмоқдалар. Ўта ўнг ташкилотлардаги муттаҳамлар пойтахтдан 190 километр жанубда жойлашган Курико районида жуда катта нефть қувурини портлатдилар. Портлаш натижасида ўн бешдан ортиқ киши оғир жароҳатланди, уй-жойлар вайрон бўлди. Нефть қувури яқинидаги аҳоли яшайдиган пунктларда ёнғин чиқди.

Чили ички ишлар министрининг ўринбосари Даниэль Вергаранинг хабар беришича, ўта ўнг бандитлар кейинги вақтларда икки юздан ортиқ кўприк, тош йўл ва темир йўлларни ва турли муассасаларни вайрон қилганлар ва бу билан экономикада тартибсизлик туғдириш ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга халақит беришга уринганлар. Ўнг экстремистлар, деди Д. Вергара, бу билан чекланмай, Халқ бирлиги тарафдорларига суиқасд қилмоқдалар ва босқинчиларча ҳужум қилмоқдалар. Улар, жумладан, юк транспорти ва автобусларнинг реакционерлар бошлаб берган забастовкасида қатнашишдан бош тортганлиги учунгина уч кишини ўлдирганлар. Ўлдирилганлар орасида бир аёл ҳам бор.

Чили меҳнаткашлари бирлашган касаба союз марказининг раиси Луис Фигероа «хушёрлик ва саноат корхоналарини қўриқлаш комитети» аъзолари ҳузурида сўзлаган нутқида реакциянинг ҳаракатларига баҳо бериб бундай деди: Ҳозирги вақтда «мамлакат Халқ бирлиги ҳукумати ташкил этилганидан буён энг оғир даврни бошидан кечирмоқда».

Бу йиғилишда Халқ бирлигидаги партияларнинг раҳбарлари ва президент Сальвадор Альенде ҳозир бўлди.

Л. Фигероа қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: ўта реакцион унсурларнинг террор ҳаракатлари мамлакатда давлат тўнтариши ясаш ва ҳукумат муассасалари ҳамда ташкилотларининг фаолиятига халақит бериш учун қулай шароитларни вужудга келтиришга қаратилган.

Чили ички ишлар министри Карлос Бронес ўта реакционерларнинг террор ҳуружлари юк машиналари ва автобуслар эгаларининг икки ҳафтадан буён давом этаётган забастовкаси билан маҳкам боғланганлигини айтди. У ҳукумат карабинерлар корпусига террор ҳуружларини қилиш вақтида аниқланган жиноятчиларга қарши қурол ишлатиш тўғрисида буйруқ берганлигини уқтириб ўтди. Министр айтдики, ҳукумат ҳеч қандай воситалардан ҳазар қилмай, мамлакатни иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан оғир аҳволда қолдиришга уринаётган кишиларга раҳм-шафқат этмайди.

Расмий манбалардан олинган хабарларга қараганда, Чилидаги ҳукуматга қарши кучлар миллий қуролли кучларга қарши қаратилган кампанияни кучайтирмоқдалар. Чили ҳарбий денгиз кучлари составидаги иккита кемада исён тайёрлаш мақсадини кўзда тутган фитна фош қилинди. Бу фитна қатнашчилари қамоққа олинди. Чили ҳарбий денгиз кучлари ва ҳарбий-ҳаво кучларининг командирлари расмий хабарларида қуролли кучларга ёт шахслар қўшинлар сафида агитация олиб бориб, шахсий составни Халқ бирлиги ҳукуматига содиқ бўлган офицерларнинг буйруқларига бўйсунмасликка даъват этаётганлигини билдирадилар.

КАМБОДЖАДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, 8 август. (ТАСС). Камбоджанинг озодлик кучлари Пномпенга яқин жойларда актив жанг ҳаракатларини давом эттирмоқдалар. Ватанпарварлар отряди ўтган кечаси Пномпеннинг камбол деган жойдаги марказий радиостанциясига ҳужум қилди. Бу станция пойтахтдан 14 километр нарида жойлашган. Радиостанцияни қўриқлаб турган 10 дан ортиқ солдат ва офицер дастлабки ўқ узилиши биланоқ қуролларини ташлаб қочиб кетди. Ватанпарварлар радиостанциядаги передатчикларни бузиб ташладилар ва Пномпенни ташқи дунё билан алоқа боғлаш воситаларидан маҳрум қилиб қўйдилар.

Озодлик кучлари Пномпендан 17 километр ғарби-шимолдаги Толлеап шаҳри атрофини мудофаа қилаётган Пномпень қўшинларига ҳам зарба бердилар.

Пойтахтнинг жануби ва ғарбида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Ватанпарварлар яна бир жойда 4-йўлни кесиб қўйишга муваффақ бўлдилар.

Америка авиацияси, шу жумладан, «В-52» стратегик бомбардимончи самолётлари озодлик кучлари эгаллаган районларни қаттиқ бомбардимон қилишни давом эттирмоқдалар. Ватанпарварларнинг Пномпень остоналаридаги позициялари жуда қаттиқ бомбардимон қилинди.

ХАНОЙ, 8 август. (ТАСС). АКИ агентлиги хабар беради: Камбоджа озодлик кучлари мамлакат пойтахти атрофида қуршов халқасини қисиб бормоқдалар. Агентликнинг хабар беришича, кўп жойларда ҳозирги вақтда Пномпеннинг шаҳар чегарасига яқин ерда жанг бўлмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДЕЛЕГАЦИЯСИ ДАМАШҚДА

ДАМАШҚ, 9 август. (ТАСС). Сурия Араб Республикасининг Экономика ва ташқи савдо министрлиги таклифига биноан Совет делегацияси Дамашқдаги 20-халқаро ярмаркада Ўзбекистон ССР миллий кунини ўтказишда қатнашмоқ учун бу ерга келди.

КПСС Сирдарё область комитетининг биринчи секретари Қ. А. Аҳмедов бошчилигидаги бу Совет делегациясини Сурия Араб Республикасининг экономика ва ташқи савдо министри Муҳаммад Имодий, халқаро Дамашқ ярмаркаси дирекциясининг вакиллари, бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

Қ. А. Аҳмедов Сана агентлиги вакили билан суҳбатда, делегация аъзолари Сурия Араб Республикасида турган вақтларида Совет Ўзбекистонининг турли соҳаларда эришган муваффақиятлари билан Сурия халқини таништирмоқ учун зўр бериб ҳаракат қиладилар, деди.

Ливан Компартияси Марказий Комитетининг баёноти

БАЙРУТ, 8 август. (ТАСС). Бу ерда Ливан Коммунистик партияси Марказий Комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда май ойидаги танглик натижасида мамлакатда вужудга келган ички сиёсий аҳволга доир масалалар муҳокама қилинди. Май ойида Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан Ливан армияси ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлган эди. Мажлисда Ливандаги тараққийпарвар ва ватанпарвар кучларнинг кураши ҳам якунлаштирилди ва партиянинг бундан буёнги вазифалари белгиланди.

Ливан Компартияси Марказий Комитети қуйидагиларни таъкидлади: «Ливанда май ойида бўлган воқеалар араб миллий-озодлик ҳаракатига қарши қаратилган ва Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракатини тугатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган реакцион сиёсат натижаси эди».

Ливан Компартияси Марказий Комитети барча тараққийпарвар кучларга мурожаат қилиб, уларни «ўз сафларининг бирлигини мустаҳкамлашга ва Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан иттифоқни кучайтиришга ва буни империалистлар ва реакционерларнинг режаларини барбод этиш йўлидаги асосий гаров деб қарашга» даъват этди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинадаги Сальта вилоятининг йўл ишчилари 24 соатли забастовка ўтказдилар. Улар корхона эгаларидан меҳнат шартномаси шартларини бажаришни ҳамда иш ҳақини оширишни талаб қилмоқдалар.

◆ КАРОЧИ. Покистоннинг Синд вилоятидаги баъзи районларда сув тошқини натижасида 30 га яқин киши бошпанасиз қолди. Расмий хабар қилинишича дастлабки маълумотларга кўра, вилоятда кўплаб қишлоқлар вайрон бўлган, қишлоқ хўжалигига катта моддий зарар етказилган. Пахтазорларга ва чорвачиликка айниқса катта зарар етказилган. Кишилар ўртасида қурбонлар бор.

◆ СТОКГОЛЬМ. Швеция Бош министри Улоф Пальме Шимолий Швециянинг Сундсвалл шаҳрида нутқ сўзлаб, АҚШ авиацияси Камбоджа территориясини бомбардимон қилишни дарҳол тўхтатишини талаб қилди. У ҳар қандай бомбардимон қилиш ҳам ҳарбий ғалабага олиб келолмаслигини таъкидлади.

◆ ҚОҲИРА. Миср Араб Республикасининг транспорт министри Ал-Ҳусайн 350 километр узунликдаги темир йўл магистралини очди. Бу магистрал Бахария воҳасидаги темир рудаси конини Хелвон металлургия комбинати билан боғлайди. Бу комбинат Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилмоқда.

◆ ТЕҲРОН. Эроннинг жанубидаги Ахваз шаҳрида офтоб урищдан тўрт киши ҳалок бўлган ва 250 киши шикастланган. Бу ерда сўнгги кунларда ҳаддан ташқари жазирама бўлмоқда. Ахваз шаҳрида сешанба куни ҳарорат цельсий билан 49 даражагача кўтарилган. Қўшни Ага-Жари шаҳрида эса ҳарорат бундан ҳам юқори — 51 даражага етган.

◆ КАМПАЛА. Мамлакат президенти Иди Амин сешанба куни Уганда пойтахтида нутқ сўзлаб, малакали миллий кадрлар тайёрлашда СССРнинг Угандага кўрсатаётган ёрдамига юксак баҳо берди. (ТАСС).

ИСЛАНДИЯ. Вулқон кули босган балиқчилар шаҳри Вестманнаэйярнинг аҳолиси ва қутқарув отрядлари шаҳарни тозалашни давом этишяпти. Кўпгина кўчалар ва уйлар вулқон кулидан тозалаб бўлинди. Суратда: Вестманнаэйяр кўчаларидан бирининг кўриниши.

НОРДИКС—ТАСС фотоси.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

КОНГРЕССДА ОТИШМА

Колумбия Миллий Конгрессининг мажлиси эндигина бошланай деб турганида одам билан лиқ тўла залда тўсатдан отишма бошланиб қолди. Бу воқеанинг шоҳиди бўлган кишилар ўша дамларда Конгресс жанг майдонини эслатарди, дея ҳикоя қилишади. Қийқириқ, ағдарилаётган стуллар шовқини, ўқлар чийиллаши қулоқни қоматга келтирар, конгрессчилар, кўп сонли матбуот вакиллари ва меҳмонлар бошпана излаб ўзларини ҳар ёнга уришарди. Полиция етиб келганидан кейингина залдаги бебошликка чек қўйилди.

Қадимий сарой гумбазлари остида тўсатдан бошланган бу тўполоннинг боиси нима? Маълум бўлишича, Миллий халқ иттифоқи вакилларидан бўлган палата аъзоси Эктор Ардила Конгрессда собиқ партиядош ҳамкасби Херардо Кандамил билан юзма-юз ўтириб қолибди. Уни таниб қолган Ардила жаҳлидан чўғдай қизариб кетди. Сўнгра ўрнидан турди-да, «сотқинларни кўргани кўзим йўқ» дея Кандамилга мушт ўқталди. Кандамил ҳам ўзини йўқотиб қўймади. Дарҳол чўнтагидан тўппонча чиқарди. Буни қарангки, унинг рақибида ҳам тўппонча бор экан. Шу орада икки рақибнинг отишмаларини қўлловчи бошқа қизиққонлар ҳам топилиб қолди. Натижада Конгрессдаги жанжал хавфли тус олиб кетди. Яхшиямки, ҳеч ким жиддий жароҳатланмади. Фақат Ардила бир неча жойидан енгил яраланди.

О. НИКИТИН.

ҚОНЛИ ЗУМРАДЛАР

Ҳаммаси кўз очиб юмгунча юз берди. Автоматнинг тариллаши-ю, ярадорларнинг чинқириғи эшитилди, сариқ «форд»нинг мотори гувиллади ва машина Богото йўлида кўздан ғойиб бўлди.

Колумбиянинг Бойяко департаментидаги зумрад билан савдо қилувчи идоранинг таланиши ана шу тариқа рўй берди. Талончилар беш кишини отиб ўлдирдилар ва 200 минг доллардан зиёд пулни олиб қочдилар. Ўнлаб ярадор бўлган кишилар яқин орадаги касалхоналарга олиб келинди. Зумрад қазиб олинадиган Бойяко тоғ-кон районида содир бўлган бу воқеа унчалик шов-шувларга сабаб бўлмади. Чунки Колумбия матбуотининг хабарларига қараганда, ўтган ўн йиллар давомида бу районда 3 мингдан зиёд киши қотиллар ўқидан ҳалок бўлдилар. Маҳаллий социологларнинг фикрига кўра, Бояко аҳолиси кўпдан буён «ваҳшийлар қонуни»ча кун кечирмоқдалар. Бирор кун йўқки, бу ерда қотиллик содир бўлмаса. Бойлик кетига тушган разил каллакесарлар ҳеч нарсадан қайтмаётирлар.

Агар қотилларни катта вазифадаги армия мансабдорлари ҳимоя қилмаганларида маъмурлар «зумрад мафияси» деб номланган бу жиноий ташкилотнинг фаолиятига аллақачон чек қўйган бўлардилар. Маҳаллий матбуотнинг хабар беришича, зумрад қазиб олинаётган районда жойлашган Тунха шаҳрида БИ-2 (ҳарбий разведка) бўлимининг бошлиғи подполковник Рауль Эрнандес Перес ҳибсга олинган. Текширувлар разведка бошлиғи контрабандистлар билан яқин алоқада бўлганини кўрсатди. Бунинг устига у қуролли тўдаларга зумрад ўғирлашда ҳам ёрдамлашиб тургани ва бунинг эвазига разведка бошлиғи ўғрилардан мўмайгина чўтал ҳам олиб тургани маълум бўлиб қолди. Гангстер — офицернинг қамоққа олиниши Колумбия жамоатчилигига жуда тез ошкор бўлди. Ана шундагина маъмурлар ва ҳарбий қўмондонлик мафияни тугатиш учун шошилинч равишда «жиддий киришдилар». Бу билан улар қуролли кучлар обрўсини сақлаб қолишни назарда тутдилар. Бойякога дарҳол қўшин киритилди ва қамал ҳолати эълон қилинди. Асосий қисмини кончилар ташкил этган йигирма минг кишига департамент доирасидан чиқиб кетиш тўғрисида буйруқ берилди. Ҳозирги кунда Мусо, Коскес, Отанче ва бошқа районлар уруш пайтларидаги ҳарбий лагерларни эслатади. Уйлар бўмбўш. Қишлоқ кўчаларида бронетранспортерга ўтирган патруллар кезиб юрибди.

Бироқ маъмурлар кўрган фавқулодда чоралар кутилган натижаларни бермади. Мафия бошлиқлари яширинишга муваффақ бўлишди. Фақат қамал ҳолатда ишлаётган кончилар ва уларнинг оилалари катта зарар кўрди. Богото журналистларининг таъкидлашича контрабандист офицернинг ҳибсга олиниши асосий жиноятларни фош қилолмади. Улар кўпинча офицер кийимида ҳамон эркинликда юришибди.

Маълумки, Колумбия зумрад қазиб чиқаришда дунёда биринчи ўринни эгаллайди ва жаҳон бозорига бу қимматбаҳо тошнинг 90 процентини беради. Зумрад сотишдан мамлакат хазинасига йилига 50 миллион долларгача маблағ тушади. Айни пайтда, энг оддий ҳисоб-китобларга қараганда, яна шунча маблағ «зумрад мафияси»нинг сирли сандиқларига оқиб кетмоқда.

В. ШУХАНОВ, (АПН).

ЖУМБОҚ

ФЕЛЬЕТОН

Пахтакор ўлкамизнинг қайси бурчагига борманг, деҳқонлар бу йилги ғўзалар бошқача бўлганлигини, ҳосил дегани тиқилиб кетиши мумкинлигини айтишяпти. Сувчи кетмонини, механизатор «пўлат от»ини ишга солиб, тунларни тонгларга уламоқда. Натижада ҳосилга ҳосил қўшиляпти, шона гулга, гул кўсакка айланиб, деҳқон меҳнати маҳсулини кўз-кўз қиляпти.

Ҳа, чинакам ҳосил йили бўлди бу йил. Механиклар шошиб қолишди, минглаб қишлоқ хўжалик машиналарини ремонтдан чиқариш, терим бошлангунча эгарланган отдек шай қилиб қўйиш учун югуриб-елишяпти.

— Бизга уч юзта покришка керак эди-да!

— Мен 200 метр тасма қидириб юрибман.

— Эшитмадингларми, аккумуляторни қаердан топса бўларкин?

— Ўнта стартер топганимда эди... — деган бир томони арзи-додга, бир томони ҳасратга ўхшаб кетадиган гаплар ҳам қулоғингизга чалиниб қолади.

Бўка район колхозларидан бирида инженер бўлиб ишлайдиган ёшгина бир йигит стол устига бир варақ қоғоз ташлади. Кейин орамизда тахминан мана бундай суҳбат ҳам бўлиб ўтди:

— Бу нима? — сўрадик.

— Шикоят! — зарда билан деди йигит.

— Ким тўғрисида?

— Тошкент область «Узсельхозтехника» бирлашмасининг савдо базаси устидан!

— Хафа қилишдими?

— Бирон нарсани ўз вақтида ололмаймиз.

— Эҳтимол, сиз сўраган нарса йўқдир.

— Бе, тиқилиб ётибди.

— Йўғ-е.

— Область бирлашмасига учраш дейишади.

— Учрашдингизми?

— Сардоровдан бир нарсани ундириш... Ҳа, майли тилимни қичитманг.

Эҳтимол инженер ҳақдир, савдо базасида қишлоқ хўжалик машиналарининг эҳтиёт қисмлари қалашиб ётгандир, эҳтимол базада ҳам ҳеч вақо йўқдир, область бирлашмаси ходимлари покришка ёки тасма ахтариб бошқа областга ўтиб кетгандирлар. Нима бўлганда ҳам область савдо базасига боришга қарор қилдик.

Йўқ, базага боришдан олдин Ўрта Чирчиқ механизаторларининг ҳам арзи-додини тинглашга, талаб-эҳтиёжларини ўрганишга тўғри келиб қолди. Шикоятни тасдиқласа, ҳақиқатни аниқлаб олиш осонроқ бўлади, шундай эмасми? Район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош инженери Акбаров қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини тезроқ тугаллаш учун куйиб-пишиб юрган экан:

— Эҳтиёт қисмлар дедингизми? — ўйга толиб деди инженер.

— Ҳа, эҳтиёт қисмлар.

— Узр, жуда бошимиз қотиб қолди.

— Масалан, кўпроқ қайсиларидан етишмайди?

— Ишонсангиз, фондимизнинг ярмини ҳам олганимиз йўқ.

— Аниқроқ қилиб айтинг.

— Пахта териш машиналарига 570 та олдинги ва орқа ғилдирак покришкалари керак.

— Яна?

— 400 метр тасма керак. Генератор, реле...

Бош инженер бармоқларини букиб, мавсумда терим машиналарининг унумли ишлаши, прицепларнинг тўхтовсиз юриб туриши учун зарур эҳтиёт қисмларни бирма-бир санар экан, бўкалик йигит бекорга куйиб-пишмаганига ишонч ҳосил қилдик.

Базага боргач эса ҳайратдан ёқамизни ушладик. Йўқ, ҳазил эмас, чиндан ҳам ҳанг-манг бўлиб қолдик. База директори Аҳад Мажидов яқиндагина тайинланганини, ҳали кўп нарсани ўзлаштириб олмаганини бунинг устига область бирлашмасининг рухсатисиз базадан бир дона мих ҳам сота олмаслигини айтди. Биз бундан ҳайратланганимиз йўқ, директор янги бўлса — бўлгандир. Биз анқонинг уруғидек номи бор-у, ўзи йўқ бўлиб кетган эҳтиёт қисмлар оёқ остида чангга беланиб, офтобда куйиб ётганидан ҳанг-манг бўлиб қолдик.

Омборлар лиммо-лим. Омборларда жой бўлмаганидан шиналар очиқ майдонларга тоғ-тоғ қилиб тахлаб ташланган.

Химия омбори мудиридан:

— Бу бўёқлар бузилиб қолмайдими? — деб сўрадик.

— Сақлаш муддати ўтиб кетиб, аллақачон бузилиб бўлган, — йиғлагудек бўлиб деди мудир.

— Нега вақтида сотмадинглар?

— Ўртоқ Сардаров рухсат берсалар сотамиз.

Бир дона резина, яъни покришка учун қишлоқ хўжалик ходимлари районма-район изғиб юришибди, «Узсельхозтехника» район бирлашмалари идораларининг остоналарига илтимос билан келувчилар кўп... Бу ерда бўлса сал кам 10 минг дона покришка омборларда босилиб, омборга сиғмаганлари эса офтобда жизғанаги чиқиб ётибди.

— Нега ўз вақтида тарқатмадингиз? — сўрадик 12-омбор мудиридан.

— Сотишга рухсат этишмаяпти, — жавоб қилади К. Я. Матвеев.

Катталиги ярим гектарча келадиган бошқа бир омборга биргина аккумуляторнинг ўзидан 6 минг донасини беркитиб қўйишибди. Тахлаб, осиб қўйилган тасмаларнинг саноғига етиш қийин.

— Бай-бай-бай! — деймиз ёқамизни ушлаб.

— Ўртоқ Сардоров топшириғи билан ушлаб турибмиз, — шошилмасдан тушунтирди бу омбор мудири ҳам.

Савдо базасидаги 10-омборда 724 минг сўмлик, 12-омборда 642 минг сўмлик, 2- омборда 516 минг сўмлик, 1-омборда 555 минг сўмлик мол — механизаторлар учун, ремонтчилар учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлар тарқатилмасдан, ўртоқ Сардоровнинг рухсатини кутиб ётибди. «Узсельхозтехника» область бирлашмаси раисининг ўринбосари А. А. Сардоров эса «менинг ишимга аралашган кишининг бурнини ерга ишқайман», деб гердайиб юрибди.

Базадаги ишчиларнинг гапини эшитсангиз:

— Атайлаб танқислик яратишяпти.

— Елвориб борадиганлар кўпаяверади-да.

— Милиция ҳам текширувди...

— Материаллар бости-бости бўлиб кетди.

Ҳақиқатан ҳам база бош бухгалтери С. Гарифулиннинг пўлат сандигида ғалати ҳужжатлар сақланмоқда. Маълум бўлишича, бир неча ойлар муқаддам область ички ишлар бошқармаси ходимлари бу ерда юз берган жиноятларни фош қилишган. 53 дона қалбаки счёт-фактура билан омбордан 30 тонна полиэтилен плёнка олинган ва ҳар бир килограмми 2 сўмдан, жами 60 минг сўмга чайқов қилиб юборилган. Инвентарь учун юборилган «ЗИЛ»: «Орск» холодильникларидан 60 донаси нақд пулга сотилган. Фақат фонд бўйича тарқатиладиган камёб моллардан 150 минг сўмлиги «Узсельхозтехника» системасига алоқаси бўлмаган ташкилотларга «илтимос»га сотилган. Деҳқончилик билан шуғулланмайдиган «Алпинист» пионер лагерига берилди деб, яна 700 килограмм полиэтилен плёнка енг ичида йўқ қилиб юборилган. Ана шу қалбаки счёт-фактураларда, ҳисобдан чиқариб ташлаш ҳақидаги актларда савдо базасининг собиқ директори А. Скляр билан бош бухгалтер С. Гарифулиннинг имзоси борлиги аниқланган.

Шу муносабат билан «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси бўйича буйруқ чиқарилиб, унда база директори билан бош бухгалтерини ишдан олиш, айбдор кишиларни жиноий жавобгарликка тортиш учун уларнинг ишини терговорганларига топшириш кўрсатилган эди. Директор ишдан олинди, олинди-ю, область бирлашмасига юқорироқ лавозимга қўйилди. Бош бухгалтер Гарифулин эса, катта-катта жиноятлар очилганлиги ҳақидаги актлар-у, буйруқларнинг бир нусхасини пўлат сандиққа қулфлаб қўйиб:

— Мени ишдан оладиган киши ҳали туғилгани йўқ, — деб мақтаниб юрибди.

Кези келганда айтиб ўтайлик: Бирлашма раиси ҳам, ўша буйруқнинг ўзида унинг бажарилишига масъул қилиб тайинланган кишилар ҳам бу буйруқнинг бажарилишини назорат қилишни унутиб қўйдилар.

Кўряпсизки, «Узсельхозтехника» Тошкент область бирлашмаси савдо базасидаги ечилмай қолган жумбоқлар кун сайин кўпайиб боряпти. Колхозларнинг, совхозларнинг вакиллари йиғим-теримни шайланиб кутиб олиш учун эҳтиёт қисмлар, аккумуляторлар, покришкалар қидириб юришибди. А. Сардоров эса фонд материалларини тақсимлашни пайсалга солиб, сунъий равишда эҳтиёт қисмлар танқислигини вужудга келтиряпти.

Ноёб материаллар ҳар эҳтимолга сақлаб турилиши керак, деб ўйлаш мумкин. Тўғри, бундай эҳтиёт қисмлар бўлиши керак, лекин терим вақтида районга, областга югурмаслик учун улар колхоз ва совхозларда бўлиши шарт. Афсуски, қандайдир мақсадни кўзлаётган кишилар эҳтиёт қисмларнинг колхоз ва совхозларга етиб боришига катта ғов ташлаб қўйишибди.

Давлат мулкининг талон-тарож қилиниши-ю жиноятчиларнинг таралла-бедод қилиб юриши, буйруқларнинг бажарилмай қолиши-ю эҳтиёт қисмларнинг эгасига етиб боришига тўсқинлик — бу жумбоқларнинг тезда ҳал этилишини Тошкент область партия комитетига ва «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси раҳбарларига ҳавола қиламиз. Бу жумбоқларнинг ечилиши бир-икки таъмагирнинг қўлини қирқса ҳам: терим машиналарининг гуруллаб юришига ёрдам беради, хирмонга барака қўшади.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
Ҳ. ТЎХТАБОЕВ.

КАТТА СИНОВ

„МЮЗИК-ХОЛЛ“НИНГ МУВАФФАҚИЯТЛИ САФАРИ

Ўтган йилнинг баҳорида ташкил топган ҳамда шу йилнинг 31 июнида ўз фаолиятини муваффақиятли бошлаган Тошкент «Мюзик-Холл» эстрада ансамбли кўпчиликка маълум. Навқирон бу ижодий коллектив шу йилнинг 6—30 июль кунлари Ленинград шаҳрида бўлди ва ўзининг биринчи катта сафарини самарали якунлаб қайтди.

Ансамблнинг бадиий раҳбари ва бош режиссери, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров сафар таассуротлари ҳақида мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

Суратда: «Мюзик-Холл» томошаларидан бир кўриниш.

Энг аввал Ленинград шаҳрига қилган гастроль сафаримиз ёш эстрада ансамблимизнинг ижодий коллективи учун катта ва қувончли имтиҳон бўлганлигини мамнуният билан таъкидлашни истардим. Коллектив бу ижодий сафарга катта тайёргарликдан кейингина йўл олган эди. Сафаримиз олдидан Ленинграддаги «Октябрский» номли Катта концерт залининг бош режиссёри В. Г. Чернил Тошкентда бўлди. Эстрада ансамблимизнинг номерларини қунт билан томоша қилди. Республикамиз радио ва телевидениеси орқали ансамблимиз тўғрисида қимматли фикрларини билдирди.

Бундан бир ой олдин тошкентлик эстрада мухлислари ҳам ансамблимиз чиқишларини илиқ кутиб олгани маълум. Бироқ, шунга қарамай, биз Ленинградга ҳам катта андиша, ҳам катта фахр билан йўл олдик. Чунки жаҳоннинг барча маълум ва машҳур коллективлари мунтазам ташриф буюриб турадиган ҳамда театр шаҳри деб аталадиган Ленинграднинг юксак дидли томошабинлари имтиҳонидан ўтиш бизни бир мунча ҳаяжонлантириб қўйди.

Гастроль томошаларимиз 6 июнь куни «Октябрский» катта концерт зали биносида бошланди. Тўрт минг томошабинга мўлжалланган бу зал эстрада шинавандалари билан тирбанд бўлган эди.

Мен 6 июлдан то 30 июлгача кўрсатган ҳар кунги ҳаяжонли томошаларимиз тўғрисида батафсил тўхталиб ўтмоқчи эмасман. Аммо ўзининг 65 талантли ижрочисига эга бўлган ёш коллективимиз ленинградлик барча дўстларимизнинг катта эътибор ва олқишига сазовор бўлди ва бу бизни жуда катта ижодий ютуқларга интилишимиз учун ишонч туғдирди.

Гастроль давомида 23 марта томоша (спектакль) кўрсатдик. Бундан ташқари радио ва телевидениеда чиқишларимиз ҳам, шаҳардаги «Электросила» заводи коллективи ҳузурида, цехларда берган концертларимиз ҳам кўнгилдагидек ўтди. Ҳар томошадан кейин биз ўзимиз учун нимадир топдик — тағин шу жойнинг ўзида тайёргарликлар билан изландик. Ҳамма жойда қизғин олқиш ва қарсаклар, гуллар, табассумлар бизга мадад бағишлаб турди.

Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси ленинградликларда ўчмас таассурот қолдирди, десак хато бўлмас. Айниқса Эсон Қандовнинг жарангдор, ширали овози, у ижро этган майин, сеҳрли қўшиқлар томошабинларга жуда манзур бўлди. У гоҳ ҳазилкаш, гоҳ программа олиб борувчи, гоҳ мунажжим қиёфаларида ҳам чиқиб, эътибор қозонди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан Науфал Зокировнинг Синдбод роли ҳамда унинг ижросидаги «Сабо», «Куба» номли қўшиқлар, Юнус Тўраевнинг белорус, украин ва ўзбек тилларида айтган ашулалари, солист Андрей Петровецнинг «Чет эллик гастролер» ҳазил номерлари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Эдуард Сумароков ижро этган хон роли ва Зулайхо Раҳматуллаева ижросидаги шарқ рақси, программа бошқарувчи Маргарита Хонг таланти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Луиза Зокирова ва солист Элёр Иброҳимовларнинг келин-куёв ролларида чиқиши, ранг-баранг ўзбек қўшиқлари — барчаси ленинградлик санъат ишқибозларининг диққат-эътиборида бўлди.

Сафаримизнинг 6-10 июль кунларида таниқли «Ялла» ансамблимиз коллективи ҳам ўзининг ёш ва жўшқин санъати орқали биз билан ёнма-ён туриб ленинградликларни ўзбек куй ҳамда қўшиқлари билан мамнун этди. Муваффақиятларимиз салмоғига-салмоқ қўшди.

Қизиғи шундаки, биз билан бир пайтда Ленинграднинг машҳур ўз «Мюзик-холл»и коллективи ва Американинг «Холи-дей Он Айс» номли муз устида балет коллективи ҳам шаҳарда томошалар кўрсатди. Шунга қарамай, ёш Тошкент «Мюзик-Холл»и жойлашган «Октябрьский» катта концерт зали сафаримизнинг сўнгги кунигача томошабинлар билан лиммо-лим эди. Кўрсатган томошаларимиз ленинградлик мухлислар билан бирга Москва, Киев сингари шаҳарлардан махсус ташриф буюришган санъаткорларнинг, чет эллик меҳмонларнинг ҳам олқишига сазовор бўлганлиги қувончимизга-қувонч қўшди.

Сафар давомида вақтимиз қанчалик зиқ бўлишига қарамай, Ленинграднинг революцион ва тарихий жойларида бўлдик. Ижодий коллективлар, томошабинлар билан учрашдик. Гастролимизнинг сўнгги куни ҳар кунгидан ҳам ҳаяжонли тус олди. Залга йиғилганларнинг давомли ва қизғин олқишлари коллективимизни беҳад руҳлантирди. Москва ва Киевдан келган меҳмонлар эса бизни ўз шаҳарларига таклиф қилдилар.

Биз жонажон диёримиз меҳнаткашлари ва ўз номимиздан миннатдорчилик изҳор қилдик. Келгусида тағин ҳам катта илҳом ва тайёргарлик билан пойтахт — Москва шаҳрида томошалар кўрсатиш учун ҳозирлик кўражагимизни билдирдик.

Ленинград сафари бизнинг бундан кейинги фаолиятимизда жуда катта самара бериши табиий. Сафар давомида Ленинграддаги «Мюзик-холл» сингари коллективлар билан ижодий тажриба, фикрлар алмашдик. Кенг томошабинлар ва жамоатчиликнинг биринчи синовидан ўтдик. Бу синовдан олган тасаввурларимиз, сабоқларимиз — мавжуд айрим камчиликларни бартараф қилишимизга, репертуар ва программамизни янада бойитишимизга катта омил бўлади, албатта. Энг муҳими, Тошкент «Мюзик-холл»и ана шу биринчи имтиҳонда ўзининг келгусида улкан ютуқларга эришажагини кўрсата олди.

Спорт. Спорт. Спорт.

ДАРВОЗА ТОРАЙИБ ҚОЛГАНМИ?

Мамлакат футбол чемпионати қизғин паллага кирди. Олий лига командалари ҳам мақсадга эришиш учун жадвалдаги ўринларини юқорига қараб силжитиш ҳаракатини қилмоқдалар. 19-турнинг навбатдаги ўйинлари ўтган куни бўлди. Киев динамочилари ўз майдонларида минсклик клубдошларини 4:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Ворошиловграднинг «Заря» командаси Москва спартакчилари дарвозасига жавобсиз 2 тўп киритиб, қўш очко олди. Марказий Армия спорт клуби футболчилари Ростов армиячиларини 3:1 ҳисобида ютдилар. Днепрчилар билан Тбилиси динамочилари учрашувининг асосий вақтида ҳисоб очилмади. 11 метрлик тўплар Днепропетровск командасига ғалаба келтирди — 4:2.

Пахтакорчилар Москва динамочилари майдонида ўйнашди. Ҳар икки команда тенг куч билан ўйнади дейиш мумкин. Вақти-вақти билан пахтакорчиларнинг устунлиги ҳам сезилиб турди. Ҳимоячимиз кутилмаганда хатога йўл қўйди. Судья жарима тўпи белгилади. Учрашувнинг 17-минутида ана шу 11 метрлик тўпни динамочи Кожемякин Покатилов дарвозасига аниқ туширди. Пахтакорчилар ҳам бўш келишмади. Кетма-кет хавфли вазиятлар вужудга келтиришди. Меҳмонларнинг ҳужуми ниҳоясига етмай турган дақиқаларнинг бирида динамочилар янглишиб қолишди. Бу вазиятни кузатиб турган Михаил Ан тўпни дарвозабон Пильгуй рўпарасига суриб юборди. Хушёр турган пахтакорчи Иванов бу тўпни майдон эгалари дарвозасига тушириб, ҳисобни 1:1 қилишга эришди.

Учрашувнинг кейинги минутларида ҳисоб ўзгармади. Ғолибни 11 метрлик тўплар якуни аниқлаб берди. Пахтакорчилардан Фёдоров, Басов, Корченов дарвозани аниқ нишонга ололмади: ё дарвоза торайиб қолганми? Шу тариқа бу учрашув 7:6 ҳисобида майдон эгалари фойдасига ҳал бўлди.

Ж. ҲОЛҚОСИМОВ.

УЧ ЎРИНГА ЎН ДАЪВОГАР

Бразилияда ўтказилаётган жаҳон биринчилигининг зоналараро турнир ўйинлари ярмидан ошди. Мусобақада иштирок этаётганлар нечоғли кучли эканликларини қуйидаги воқеадан ҳам билса бўлади.

Кичкина Сингапур деган мамлакатдан икки океан оша Жанубий Америкага «зўр»лар билан куч синашгани келган ёш халқаро мастер Тан шахмат оламига ҳанузгача унчалик таниш эмасди. Мухлислар ва мутахассислар уни ҳаммадан бурун «ноллар кўмиб» қўя қолишди. Ҳар қалай машҳур гроссмейстерлар орасида бирор нарсага эришиш унга йўл бўлсин, демасаларда, назарга олишмагани аниқ. Лекин, руминиялик Георгиу швейцариялик Хуг билан дуранг қилгач, Танга бошқача қараш бошланди. Айниқса у мусобақа пешқадами югославиялик ёш истеъдодли гроссмейстер Любомир Любоевичга қарши ўйинда ўзини кўрсатиб қўйди. Унинг сипоҳлари шиддатли «тус» олиб, рақиб қароргоҳига тазйиқини ўтказа бошлади. Ҳужум қилишга ўрганиб қолган Любоевич маҳоратини қанчалик ишга солмасин, тахтада рўй берган вазиятни тенглаштиришнинг уддасидан чиқолмади. Лекин, бахтига Тан дурангга рози бўлиб, жонига ора кирди.

Бу ютуқ бошқа қитъалардан, чунончи Осиёда ҳам забардаст гроссмейстерлар билан теппа тенг дона суришга қурби етадиган шахмат усталари пайдо бўлаётганидан дарак берди. 23 ёшли Любоевич ҳозирча гапининг устидан чиқиб турибди. Тожга даъвогарлик қилиш ҳуқуқини берувчи уч ўриннинг биттаси меники бўлади, деган эди у мусобақа бошланмасдан олдин. Мусобақа ярмидан ўтдиямки, Любоевич пешқадамлик мавқеини ҳеч кимга бермаяпти. Аммо у, совет шахматчилари сафига дуч келганича йўқ. Вакилларимиз унга нисбатан хушёр бўлишлари турган гап.

Олдинги ўринлардан бирини 21 ёшли бразилиялик гроссмейстер Энрико Мекинг эгаллаб турибди. Ўйинларининг пойдевори ниҳоятда пишиқ. Бу, Мекинг ижодининг мақтовга сазовор томони. Лекин ўзи ҳали «бир қарич» бўлса ҳам, гапи «минг қарич»лардан. Интервьюларидан бирида у: «...иккинчи ўрин — Портишники, учинчи ўринга совет шахматчиларидан бири чиқади» дейиши билан биринчи поғона ўзиники эканини яшириб ўтирмади. Бунинг устига, тож даъвогарлари мусобақасининг чорак финалларидан бирида совет гроссмейстери Анатолий Карпов билан куч синашиш иштиёқидалигини билдирди.

Венгриялик Лайош Портиш одатдагидек «дамини чиқармай» бир текисда олға силжимоқда. У ҳар қандай юксак муваффақиятга ҳозир шахматчи. Бу гал ҳам курашга шай эканлиги билиниб турибди. Кучини ўйлаб тақсимлаётгани ўйинларидан маълум. Аргентиналик Оскар Панони ҳам ҳисобдан чиқариб бўлмайди. Совет шахматчилари орасида Ефим Геллер, Лев Полугаевский, Василий Смислов ва Давид Бронштейнлар ажойиб «жанг» қилмоқдалар. Биргина руминиялик гроссмейстер Георгиу устидан эришган ажойиб ғалабасини кўрган киши 50 ёшга бориб қолган Бронштейннинг қўлидан ҳали кўп нарса келишига ишонч ҳосил қилади. Қолган уч вакилимиз ҳам барча имкониятларини бой бериб қўйдилар, деб бўлмайди. Хуллас, уч ўринга тўққиз-ўн киши чинакам талабгор.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

Илтимос

Интермедия

Ўқитувчининг кетидан бир киши югуриб келиб, унинг йўлини тўсиб, таъзим қилади. Ҳаллослаб, нафас ололмай, энтикиб зўрға гапиради:

1-КИШИ — Ассалому алайкум, домлажон!... Ассалому алайкум. Қалай, домлажон, соғ-саломатмилар, домлажон? Танижонлари соғми, домлажон? Чарчамай... толиқмай... юриптиларми, домлажон? Ҳа, айтгандай, бола-чақалар омонми? Уҳ... Излаб-излаб маккани топибди, деганлар. Мен ҳам излаб-излаб уйларини топиб, ўзларини сўрасам, келин, йўге, ҳурматли келин аячамиз: «У киши ҳозиргина чиқиб кетдилар», — дедилар. Югурганимча изма-из ўзларини қувиб келдим... Ҳозир-ҳозир... жиндай нафасимни ростлаб олай, домлажон... **(Ўтириб ўзини елпийди. Ўқитувчи у кишини танимай ҳайрон бўлади).** Шунақа домлажон, ҳозир ўзларини қувиб келаётганим. Ўзингиздан ўтар гап йўқ, домлажон. Бир ўғилчамиз институтга кирадиган бўлиб қолди, домлажон. Ўғилчани доктор қилмоқчи эдик. Институтдаги бир танишим ўртага тушмади. Энди пединститутга киритмоқчи бўлдик. Шу институтга кириш учун бирор афанди латифасини ёки бирор эртакни айтиб берса бўлди экан. Бизнинг ўғилча эртак айтишга устаси фаранг. Шундай бўлса ҳам сизнинг ёрдамингиз керак-да, домлажон.

ЎҚИТУВЧИ — Мен сизни танимаяпман.

1-КИШИ — Вой, домлажоней, танийсиз, танийсиз. Ҳозир мен ўзимни танитаман. Ачавотли Абдуҳалимвой деган ўртоғингиз борлар-ку. Ўша кишининг яқин ўртоқлари дўмбирободлик Мирзаҳикматиллахўжанинг яқин қариндошларининг амакиси бўламан. Сизни ўша кишининг уйларида, тўйда кўрганман, бирга ўтириб ош еганмиз.

ЎҚИТУВЧИ — Қачон?

1-КИШИ — Ҳозир, ҳозир... ҳозир айтаман. **(Ўйланиб, ҳисоблаб).** Адашмасам, бундан тўққиз йилми, ўн йилми аввал. Яқиндагина...

ЎҚИТУВЧИ — Хайр, шундай бўлган бўлса, бўлгандир. Лекин мен сиз айтган институтда ишламайман, ишлаганимда ҳам бу ишни уддасидан чиқолмас эдим.

1-КИШИ — Чиқасиз, домлажон, чиқасиз. Домлаларнинг ҳаммасини томири битта бўлади, бир-бирларини танишади, шундай эмасми? Энди бир илтимос-да, домлажон. Ўша ўртоғингизнинг ўртоғини яқин қариндошининг ҳурмати, бир хизмат қиладиларда, домлажон, а нима дедилар?

ЎҚИТУВЧИ — Йўқ, мен бу илтимосингизни бажаролмайман, овора бўлманг. **(шошиб кетади. У киши домланинг кетидан эргашади. Рўпарадан киккайган амалдор тахлит иккинчи киши чиқади.)**

2-КИШИ — **(Ўқитувчига).** Эй, ҳа, Воҳид, яхшимисан? Ишларинг дурустми? Институтда ишлар экансан-да, а? Ҳа яхши, яхши. Ўқитувчилик ҳам дуруст ҳунар экан-ку, тушунмас эканмиз. Шундоқ кўз қўшнимиз-ку, лекин сира кўришолмаймиз. Хизматчилик-да, иш кўп...

ЎҚИТУВЧИ — Нега ундай дейсиз?! Ҳар куни рўпара келамиз-ку. Мен сизни кўраману, лекин сиз...

2-КИШИ — Энди мен шахсан сен билан кўришиб тураман. Ҳа! Сендан илтимос, мени ўғлим институтга кирмоқчи. Уни ўзинг киритиб қўйсан-да. Кийим-кечак керак бўлса, фабрикамга бор. Тиктириб бераман. Келишдикми?

ЎҚИТУВЧИ — Кечирасиз, бу иш қўлимдан келмайди. **(Кетаётганида учинчи киши келиб, йўлини тўсади).**

3-КИШИ — Эй, бормисан, дўстим! Жуда керак бўлиб қолдинг-да. Бир илтимос! Укамни институтга киришига ёрдамлашиб юборсанг.

ЎҚИТУВЧИ — **(Оғир нафас олиб)** Уф...

3-КИШИ — Ҳа, нима бўлди?

ЎҚИТУВЧИ — Безор бўлдим.

3-КИШИ — Нимадан безор бўлдинг?

ЎҚИТУВЧИ — Илтимослардан.

3-КИШИ — Дўстлик ҳали шуми? Шу битта илтимосни ҳам бажармасанг, қанақа дўстсан?!

ЎҚИТУВЧИ — Шунинг учун дўст бўлсанг, бўлмай қўя қол. Қўлимдан келмайди бунақа ишлар!

3-КИШИ — Тушунаман. Лекин илтимосим ерда қолмас...

ЎҚИТУВЧИ — Қўе!... Шунақа илтимослардан бошимни олиб кетмасам бўлмайди. **(Қўл силтаб кетади. Илтимосчилар ҳам унинг кетидан борадилар).**

3-КИШИ — Илтимосимни бажарасан...

1-КИШИ — Ҳа, бизнинг илтимосимизни ҳам...

2-КИШИ — Мени илтимосимни, албатта... **(Ўқитувчининг кетидан эргашиб чиқадилар. Чироқ ўчиб, ўқитувчи бир идорага кириб келади).**

ЎҚИТУВЧИ — Салом алайкум!

ХИЗМАТЧИ — Салом, келинг.

ЎҚИТУВЧИ — Менга бирорта курортга путёвка берсангиз?

ХИЗМАТЧИ — Масалан, қаёққа?

ЎҚИТУВЧИ — Қаёққа бўлса ҳам майли ишқилиб...

ХИЗМАТЧИ — Қанақа касалингиз бор?

ЎҚИТУВЧИ — «Илтимос» деган касал, «илтимос» деган юқумли касал мени ўраб олган. Шу касалдан қочиб қутулишим керак.

ХИЗМАТЧИ — Ҳазилингизни қаранг-а! Ҳеч жаҳонда илтимос деган ҳам касал бўладими?! **(Қотиб кулади).** Ҳа, айтгандай, илтимос деганингизда бир нарса эсимга тушиб кетди. Сиз қаерда ишлайсиз?

ЎҚИТУВЧИ — Институтда!

ХИЗМАТЧИ — Институтда?... **(Суюниб ўрнидан туриб, ҳурмат билан уни ўтказади).** Қани, буёққа ўтирсинлар. Ҳай, ҳай, ҳай... Қидирган кишимнинг худди ўзи экансиз. Ўз оёғингиз билан келганингизни қаранг-а. Сизга бир илтимосим бор. Менинг ўғлим институтга...

ЎҚИТУВЧИ — **(Чўчиб)** Нима, нима?!

ХИЗМАТЧИ — Илтимос...

ЎҚИТУВЧИ — Илтимос...! илтимос... илтимос. **(Ўтириб қолади).**

Ўткир РАШИД.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

АВТОМАТ СИСТЕМА

Шиналарнинг ейилишини камайтиришда ва оғир юк машиналарининг қулай бошқарилишини таъминлашда камерадаги ҳаво босимини мунтазам кузатиш муҳим аҳамиятга эга. Швейцарияда ҳаракат чоғида шинада ҳаво босимининг пасайиб кетиши ҳақида сигнал берувчи автомат система яратилди. Асбоб монометрдан ташкил топган бўлиб, у митти радиоузатгичга уланган. Машина кабинасида приёмник бўлади. Монометр узатгич билан биргаликда ғилдиракка ўрнатилиб, камера вентили билан туташтирилади. Бу ердан атиги уч сантиметрли симдан ясалган антенна чиқиб туради. Узатгичнинг ҳаракат доираси қарийб олти метрга тенг келади. Борди-ю, шинада ҳаво пасайиб кетса, прибор тахтачасида қизил чироқ ёниб, хабар беради.

ВИТАМИНЛИ ЧОЙ

Ҳиндистоннинг баъзи районларида аҳолининг 35 процентга яқини яхши овқатланмаслик оқибатида турли касалликларга чалинмоқда. Бунда, айниқса, «А» витаминининг етишмаслиги кўпроқ сезилмоқда. Ҳинд мутахассислари чойни витаминлаштириш технологиясини ишлаб чиқдилар. Ҳиндистоннинг аксарият аҳолиси порошокли чойни ичади. Энди улар «А» витамини аралаштирилган чойдан истеъмол қилишлари мумкин. Уй ҳароратида бир йил давомида олиб турилган витаминлаштирилган чойда 85 процент витамин сақланиб қолади. Гап шундаки, чойда витаминнинг сақланишига имконият берувчи, табиий оксидланишга қарши моддалар бор. Тажрибалар шуни кўрсатдики, чой қайнаш даражасига етганда ҳам витаминлар сақланиб қолар экан.

Редактор ўринбосари
Ж. ЖАББОРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30—ТОШКЕНТ. 18.35— «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Болалар учун кўрсатув. 19.25 — Ахборот. 19.40 — Социалистик мусобақа кенг қулоч ёйсин! 20.10 — Социализм дунёси (Москва). 20.30 — Ўн минут музика. 20.40— Ахборот. 21.00 — Дўстларимиз маслаҳати. 21.15 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Софья Грушко** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — Мультфильм. 11.45 — **Қувноқ сеҳргарлик** (бадиий фильм). 18.30 МОСКВА. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30— «Голубой огонёк» саҳифаларида. 20.10 — Китоб — билим манбаи (Тошкент). 20.30 — **Қишлоқ қизи** (телеспектакль). 22.00 — Анвар Назархонов куйлайди (Тошкент). 22.30 — Ўтмиш киноленталари. 23.40 — Музикали учрашувлар. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Фильм-концерт. 20.40 — **Ибн Сино** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/VIII да **Ажал минораси**, 11/VIII да **Мирзо Улуғбек**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган ўйинлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Эрамиздан миллион йил илгари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда кундуз ва кечқурун).

Катта соврин (10.40, 17.00). **Филлар — менинг дўстларим** (13.40, 20.00): — НАВОИЙ номли.

Ўз хоҳиши билан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (17.00, 18.00, 19.00, 21.00).

Дунё (11.00, 14.00), **Уч мушкетёр** (17.00, 20.30): — «КУКЧА».

Иродали қиз — «МОСКВА» (10.00, 11.30).

ЁЗГИ БИНОДА

Кашмирдаги севги — КИРОВ номли.

Қора лола — ТЕЛЬМАН номли.

Ўз хоҳиши билан — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари — рус тили ва умумий тилшунослик, ўзбек тили ва адабиёти, география ва биология, педагогика ва психология (фан докторлари кандидатлари):

кафедра катта ўқитувчилари — фалсафа, рус ва чет эл адабиёти, рус тили ва умумий тилшунослик, география, биология, математика:

кафедра ўқитувчилари, ассистентлар: — сиёсий иқтисод, рус тили ва умумий тилшунослик (2), рус ва чет эл адабиёти (2), география, педагогика ва психология, рус тилидан дарс бериш методикаси (2), жисмоний тарбия (2).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Конкурсдан ўтганлар турар-жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Ангрен шаҳар, 48-квартал, 1«в»-уй.

КИТОБ ШАЙДОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Сиз 25 тийинга Ўзбекистон ССР китоб лотереяси билетини сотиб олиб, кутубхонангизни бойитишингиз мумкин.

Лотерея билетнинг эгаси уни очиб, ютуқ суммасини дарҳол билиб олади.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИГА 50 ТИЙИНДАН 5 СЎМГАЧА ЮТУҚ ТУШАДИ.

Ютуқлар сотилган билетларнинг бутун суммасидан 20 процентини ташкил қилади.

Сиз ютган суммангизга ўзингизни қизиқтирган китоблар, картиналар, альбомлар, открыткалар ва магазинда мавжуд бўлган бошқа молларни сотиб олишингиз мумкин (ютуқ пул билан тўланмайди).

КИТОБ ЛОТЕРЕЯСИ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГИЗ!

Билетлар барча китоб магазинларида ҳамда книготорг киоскаларида сотилади.

Ўзбекистон ССР Доимий китоб лотереяси дирекцияси.

Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Таштекстильмаш» заводи базасидаги

87-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1973—1974 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди: токарлар, фрезерчилар, ремонтчи-слесарлар, формовкачилар, йиғувчи-слесарлар, саноат ускуналарини ремонт қилиш бўйича электромонтёрлар.

Ўқиш муддати — бир ва икки йил.

8-10 синф ҳажмида маълумотли 15 ёшдан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, формали кийим-кечак, иш ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар. Формовкачилар группасидаги ўқувчиларга ойига 40 сўм миқдорида стипендия тўланади. Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Завод қошида кечки мактаб, техникум бор. Ўқиш аълочиларига олий ва ўрта ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ёзилган ариза, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома, ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, мактабдан берилган характеристика, 6 дона фотосурат (3х4 см.), турар-жойидан справка, ота-оналарининг иш жойидан справка, ўқувчининг шахсий варақаси.

Ҳужжатлар ҳар куни эрталаб соат 8.00 дан 16.00 гача (якшанба кунидан ташқари) қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-100, Ш. Руставели кўчаси, 53-уй (7, 9, 11, 14, 21, 24-трамвайларнинг 2, 6, 13, 14, 15, 16-троллейбусларнинг, 2, 3, 18, 45, 50, 54, 58-автобусларнинг «Богдан Хмельницкий кўчаси» бекати).

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШ БОШҚАРМАСИ
янги очилаётган «ЗАРАФШОН» ресторанида ишлаш учун

офиццантлар тайёрловчи бир йиллик курсларга йигит ва қизларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Ўқувчиларга ойига 26 сўмдан стипендия тўланади.

Ўқишга кириш учун йўлланма ва справкалар олиш учун қуйидаги трестларга мурожаат қилинсин:

Тошкент шаҳар ресторанлар тресги (Педагогическая кўчаси, 15-уй);

Ленин район ошхоналар тресги (1-Кафанов тупиги, 5-уй);

Чилонзор район ошхоналар тресги (Эгарчи кўчаси, 4-уй);

Октябрь район ошхоналар тресги (Олмазор кўчаси, 152-уй);

Фрунзе район ошхоналар тресги (Б. Хмельницкий кўчаси);

Куйбишев район ошхоналар тресги (Пушкин кўчаси, 69-уй);

Киров район ошхоналар тресги (Тимирязев кўчаси, 2-уй);

Ҳамза район ошхоналар тресги (Куйбишев шоссеси, 39-уй).

Қувасой цемент комбинатининг ИШЧИЛАР ТАЪМИНОТИ БЎЛИМИ ТУГАТИЛДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичида қабул қилинади.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия ва маҳаллий комитетлари, институт ботаника кафедрасининг коллективи кафедра доценти Р. Ҳ. Худойбергеновга онаси

Қундуз КАРИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

№ 107. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02589.